کتابخانه مجلس شورای اسلامی
www.ical.ir

جلسهٔ چهل و نهم

بسمه تعالی

۱۳ آبان ماه ۱۳۶۳ هجری شمسی
۱۰ صفر ۱۴۰۵ هجری قمری

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دورهٔ دوم ـ اجلاسیه اول

۱۳۶۳ - ۱۳۶۴

صورت مشروح مذاکرات جلسه علنی روز یکشنبه سیزدهم آبان‌ماه ۱۳۶۳

فهرست مندرجات:

۱ــ اعلام رسمیت جلسه و تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید.
۲ــ بیانات قبل از دستور آقایان فردوسی‌پور، سلطانی و سیدرسول موسوی.
۳ــ بیانات آقای رئیس به مناسبت روز دانش‌آموز و سالگرد تبعید حضرت امام و سالگرد حادثه تاریخی تسخیر لانهٔ جاسوسی آمریکا.
۴ــ تذکرات نمایندگان مجلس به مسؤولان اجرائی کشور به وسیلهٔ آقای رئیس.
۵ــ تصویب اصلاح قانون احتساب سنوات خدمت قضات دادگاههای انقلاب پس از اظهار نظر شورای نگهبان.
۶ــ تصویب اصلاح قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه پس از اظهار نظر شورای نگهبان.
۷ــ تصویب کلیات لایحهٔ اصلاح مادهٔ ۱۰ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای جمهوری اسلامی ایران.
۸ــ تصویب کلیات لایحه راجع به نحوهٔ اجرای قانون مربوط به خدمت نیمه وقت بانوان مصوب دهم آذرماه ۱۳۶۲.
۹ــ اعلام وصول دو فقره طرح از طرف نمایندگان.
۱۰ــ پایان جلسه و تاریخ تشکیل جلسهٔ آینده و دستور آن.

جلسه ساعت هشت وبیست دقیقه به ریاست آقای هاشمی رفسنجانی تشکیل شد

۱ــ اعلام رسمیت جلسه وتلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید

رئیس ــ بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. با حضور ۱۸۵ نفر جلسه رسمی است. دستور جلسه قرائت شود.

منشی ــ بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. دستور جلسهٔ چهل و نهم، روز یکشنبه ۱۳۶۳/۸/۱۳ هجری شمسی مطابق با دهم صفر ۱۴۰۵ هجری قمری.

۱ــ گزارش کمیسیون امور قضائی و حقوقی، در خصوص طرح قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه.

۲ــ گزارش کمیسیون امور قضائی و حقوقی در خصوص لایحه احتساب سنوات خدمت قضات دادگاههای انقلاب که این دوگزارش اعاده شده‌ای از شورای نگهبان است.

۳ــ گزارش شور اول کمیسیونهای امور دفاعی و برنامه و بودجه درخصوص اصلاح مادهٔ ۱۰ قانون حقوق ومزایای پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.

۴ــ گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اداری و استخدامی در خصوص لایحه نحوهٔ اجرای قانون مربوط به‌خدمت نیمه وقت بانوان مصوب ۰۶۲/۹/۱۰.

۵ــ گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اداری و استخدامی در خصوص لایحه راجع به نحوهٔ پرداخت حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری بازنشستگان موظفین و مستمری بگیران.

رئیس ــ تلاوت کلام‌الله مجید را شروع کنید.

اللهم صل علی محمد و آل محمد. اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

و ما منا الا له مقام معلوم. و انا لنحن الصافون. و انا لنحن المسبحون. و ان کانوا لیقولون. لو ان عندنا ذکراً من الاولین. لکنا عبادالله المخلصین فکفروا به فسوف یعلمون. ولقد سبقت کلمتنا لعبادنا المرسلین. انهم لهم المنصورون. و ان جندنا لهم الغالبون فتول عنهم حتی حین. و ابصرهم فسوف یبصرون. البعذابنا یستعجلون. فاذانزل بساحتهم فساء صباح المنذرین. و تول عنهم حتی حین. و ابصر فسوف یبصرون سبحان ربک رب‌العزة عما یصفون. و سلام علی‌المرسلین والحمدلله رب‌العالمین.

(صدق‌الله‌العلی‌العظیم ـ حضار صلوات فرستادند)

«سورهٔ الصافات از آیهٔ ۱۶۴ الی آخر»

۲ــ بیانات قبل از دستور آقایان فردوسی‌پور، سلطانی و سید رسول موسوی

رئیس ــ سخنرانان قبل از دستور را دعوت کنید.

منشی ــ آقای فردوسی‌پور نمایندهٔ مشهد. آقای سلطانی نمایندهٔ کرج آقای موسوی نمایندهٔ اهواز.

فردوسی‌پور ــ بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. سلام علیکم و رحمةالله و برکاته. با درود و سلام فراوان به ارواح پر فتوح شهدای اسلام مخصوصاً شهدای عملیات میمک و بالاخص شهدای استان خراسان و به‌ویژه شهدای شهرشهیدپرور مشهد و با آرزوی موفقیت و پیروزی کامل و نهائی رزمندگان عزیزمان در جبهه‌های نور علیه ظلمت سخنم را آغاز می‌کنم:

اعوذبالله‌من‌الشیطان‌الرجیم. «یریدون لیطفؤا نورالله بافواههم والله متم نوره ولو کره‌الکافرون»

با فرارسیدن ۱۳ آبان ۱۳۶۳ درست مدت ۲۰ سال از تبعید رهبر کبیر انقلاب بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و مرجع تقلید شیعیان جهان حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خمینی دام ظله می‌گذرد (حضار صلوات فرستادند) در سال ۱۳۴۳ رژیم فاسد پهلوی به دستور اربابان امریکائیش تصمیم گرفت تا بار دیگر

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

قانون ننگین کاپیتولاسیون را به دست مجلس دست‌نشانده و به منظور حمایت از مستشاران امریکائی در ایران زنده کند و نمایندگان قلابی و دروغین مردم در مجلسین در بسته به این قانون ذلت‌بار که به موجب آن اتباع یک کشور قدرتمند و مقتدر در قلمرو یک دولت ضعیف باگرفتن خود مختاری مشمول قوانین کشور خویش می‌شوند رأی دادند و ملت غیور ایران را به امریکا فروختند در همان زمان امام امت از مذاکرات مجلسین آگاه شد و با سخنرانی حماسی و اعلامیهٔ افشاگرانهٔ خود رژیم فاسد شاهنشاهی ایران و امریکای متجاوز را محکوم کرد. رژیم فاسد پهلوی به دستور امریکا امام امت را بازداشت و بلافاصله به ترکیه و سپس به عراق تبعید کرد لیکن درست پس از ۱۵ سال در همان روز یعنی سیزدهم آبان‌ماه ۵۸ دانشجویان پیرو خط امام و ملت هوشیار ایران به لانهٔ جاسوسی حمله بردند و آن را تصرف کردند. و جاسوسهای امریکا را بازداشت نمودند. شاخ آمریکا را شکستند و به نفوذ و شیطنت این شیطان بزرگ خاتمه دادند. امام امت دام ظله در مورد این عمل قهرمانانه فرمود این انقلاب دوم است و واقعیت هم همین است. زیرا اگر جاسوسخانهٔ امریکا بسته نمی‌شد و از شیطنت‌های امریکا جلوگیری به عمل نمی‌آمد، انقلاب در لبهٔ پرتگاه بود و هر آن خطر کودتای امریکائی آن را تهدید می‌کرد و با بسته شدن آن و شناسائی عوامل داخلی آمریکا و قطع ایادی او انقلاب از این خطر بزرگ رهائی یافت و با دستیابی به اسنادی ارزشمند چهرهٔ بسیاری از وابستگان داخلی چون لیبرالها،گروهکها، و دیگران افشا شد و از خطر آنان جلوگیری به عمل آمد. در اینجا لازم است به نویسندگان متعهد و دانشمندان انقلابی توصیه نمایم که هنوزکه فرصت باقی است و فرزندان اصیل انقلاب حیات دارند و مقداری از فیشهای ما باقی مانده به‌کار تدوین تاریخ انقلاب بپردازند تاریخ انقلاب را تدوین کنند و احوالات شهدا را آنچنانکه فرهنگ ببخشد بنویسند که مفاهیم فرهنگ شیعه را بیانگر باشد. ملت غیور ایران و هوشیاری رهبری ثابت کرده‌اند که امریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند و ما از جنگ و دشمنان خارجی وحشت و هراسی نداریم. لیکن آنچه انقلاب را تهدید می‌کند فساد اداری، کاغذبازی ، سهل‌انگاری مسؤولین، ناراضی‌تراشی، و از این اداره به آن اداره فرستادن مردم ، و نرسیدن به وضع مردم مستضعف ومحرومی که به وجود آورندگان این انقلاب‌اند اینها است که جسم و جان انقلاب راگرفته کشاورزی و صنعت را تباه و هرلحظه فروش اجناس قاچاق را بیشتر می‌کند. من در این چند روزی که به حوزهٔ انتخابیه‌ام مشهد مقدس به‌منظور شرکت در مراسم بزرگداشت شهدای عزیزمان سفرکردم ، از مردم و ادارات تحقیق کردم از وضع مردم و مسافرت به برخی از روستاها نمودم و متوجه شدم که بوروکراسی وکاغذبازی و ایجاد مزاحمت در ادارات غوغا می‌کند و این باعث می‌شود که بی‌دین‌ها به پارتی و رشوه متمسک شده‌کار خود رابه ساسان رسانند. واگر ما می‌خواهیم با رشوه خواری‌و رشوه‌گیری مبارزه‌کنیم‌راهش این است که باکاغذ بازی وبوروکراسی و ازاین اداره به آن اداره فرستادن جلوگیری کنیم.

۲— متدینین را مأیوس کرده وازصحنه خارج می‌نمایند. ضد انقلاب جان می‌گیرد وما درآینده پشتیبانی نداریم که به‌کمک ما برخیزند برای اجناسی که دولت تحت نظر دارد این کاغذ بازی به قدری قیدو بند پدید می‌آورد که حتی تا سه‌برابر قیمت به صرفه نزدیکتر است که انسان جنس را ازبازار آزاد تهیه کند ومعمولا اشخاصی که اهل کارند اینچنین می‌کنند واین بسیار عواقب خطرناکی دارد درمورد وامهائی که بانک کشاورزی می‌پردازد یابه همان افرادی می‌پردازند که درنظام طاغوتی شاهنشاهی وامهای کلان می‌گرفتند وهم اکنون هم ۵۰۰/۰۰۰ تومان و۱۰۰/۰۰۰ تومان را به‌آنها می‌پردازند. ویا به کشاورزان جزء مبلغ ۵/۰۰۰ تومان و ۱۰/۰۰۰ تومان پرداخت میشود که مدت یکماه باید بدود ومعطل ومنتظر باشد وسرانجام ازکارکشاورزی وتولید بماند ویا عصبانیت مبلغ ۱۰/۰۰۰ تومان دریافت کند وبه دردش نخورد.

مسأله دیگری که لازم است تذکر دهم ودر مشهد مردم دست بگریبانند دربارهٔ‌گاز رسانی است. مشهد لوله‌کشی‌گاز شده است شیرگاز ولولهٔ‌گاز به اکثر خانه‌ها رسیده، لیکن به صاحب خانه‌ها گاز نمی‌دهند وبهانه این است که بروید مطالباتی که شهرداری یادارائی یا ادارات دیگر دارند بپردازید بعد به شما انشعاب‌گاز می‌دهیم. در زمان شاه وقتی نظام طلبی داشت مطالباتی داشت از افراد منتظر می‌ماند یک جاکه‌گیر افتادند آنها را زیر فشار قرار می‌داد و مطالباتشان‌را وصول می‌کردند. وهم‌اکنون‌گاز رسانی مشهد ما به این درد مبتلا است و انشعاب‌گاز راگروگان وصول مطالباتی قرار می‌دهند که یا واقعیت ندارد یا افراد فقیر ومستضعف هستند. عاجزند از پرداختن مبلغی که از آنها شهرداری یا دارائی به عنوان مالیات مطالبه می‌کنند. دراینجا باز باید خاطر نشان سازم افراد پول دار (رئیس ـ وقتتان تمام است) یک دقیقه به من اجازه بدهید چندتا تذکر دارم. آنهائی که پارتی دارند وپول دارند کارشان را انجام می‌دهند اما فشار برگردهٔ مستضعفین است وآنهائی که نمی‌توانند بپردازند باید بروند نفت بخرند با این که لولهٔ‌گاز به‌درخانه‌شان نصب شده است.

دربارهٔ دامداری باید عرض کنم که پروانه به دامداران نمی‌دهند وچون گرفتن آهن‌و سیمان وکالا متوقف بر داشتن‌پروانهٔ دامداری است ونمی‌توانند اینها را تحصیل کنند بدست بیاورند ناگزیرگوسفندان مادهٔ خود را به سلاخ خانه می‌فرستندو این باعث میشود دامداری در استان خراسان سقوط‌کند وبه قول یکی‌از دامداران تا ۲۰ سال هم ما نخواهیم توانست دامداری خراسان را احیا کنیم. توصیه می‌کنم به دامداران پروانه داده شود دربارهٔ مبارزهٔ جدی بامواد مخدر، با بی‌حجابی، با تبعیض درکالاهای اساسی عرایضم را خاتمه می‌دهم نکتهٔ دیگری که باید به سازمان برنامه‌وبودجه وکمیسیون بودجهٔ مجلس تذکر بدهم اضافه‌کردن بودجهٔ استان خراسان است طبق پیشنهادی که استاندار خراسان کرده است والسلام‌علیکم‌ورحمةالله‌وبرکاته.

منشی— جناب آقای سلطانی نمایندهٔ کرج

غلامرضا سلطانی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم . و صلی‌الله علی محمد و اله‌الطاهرین درتاریخ‌حماسه آفرین میهن اسلامی‌ما روزهای به یاد ماندنی و فراموش نشدنی فراوانی به چشم می‌خورد وروز ۱۳ آبان از روزهائی است که راه‌گشای هدف مبارک میلیونها مسلمان انقلابی که ندای استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی را سر می‌دادند شد. روز تبعید امام وروزکشتار دانش آموزان وتسخیر لانهٔ جاسوسی آمریکا، همگی نشانهٔ عزت مسلمین وذلت ونابودی دشمنان اسلام وانقلاب اسلامی بود فرا رسیدن سالگرد یوم‌الله ۱۳ آبان را به امام امت وشما نمایندگان منتخب مردم وملت شهید پرور تبریک می‌گویم و اینک سخنانم را با چند تذکر به نمایندگان محترم شروع می‌کنم :

۱— اصل ۷۱« مجلس شورای ملی در عموم مسائل در حدود مقرر در قانون اساسی می‌تواند قانون وضع کند» یکی از وظایف مهم نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی قانون‌گذاری است ودر این زمینه باید اولویت بلکه به عنوان وجوب ولزوم باید کوشید تا قوانینی که می‌تواند مشکلات جامعه راحل کند دردست بررسی قرارگیرد. نه قوانینی که بود ونبود آن نمی‌تواند چندان در جامعه مؤثر باشد. ولیکن متأسفانه‌گاهی دیده میشود بعضی از لوایح وطرحهائی که مطرح شده است این چنین نیست وگاهی بعد ازگذشت حدود یکسال از قرارداد تجاری که به مجلس آورده میشود مانند قرارداد بین دولت جمهوری اسلامی والجزایر وسوریه تا آن را قانونی کنند واین نیست مگراز عدم تسلط مجلس بر برنامه‌های دولت.

۲— اصل ۷۶. «مجلس شورای ملی حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را دارد» اگر این اصل درمجلس پیاده شود خیلی از نارسائیها از بین می‌رود وامروز آنچه را ماازضعفها ویا روابط بازیها که مشاهده می‌کنیم همه بخاطر آن است که مجلس تسلط برکارهای دولت ووزارتخانه‌ها ندارد. وگاهی دیده میشود باکمال تأسف فرمایشات حضرت امام روحی له‌الفداء آنطورکه باید اجراء گردد نمیشود ومجلس محترم نپرسید فرمان ۸ ماده‌ای امام چه شد و خلاف‌کاران معلوم نگردید چه‌اشخاصی هستند. آیا مگر فقیه عالیقدر آیت‌الله منتظری نیستند که دربارهٔ مسائل مهم مملکتی، تجارت وکشاورزی وامور دانشگاهها مسائلی را مطرح می‌کنند ولیکن مع الاسف کمتر توجه میشود و به همان راه ناصحیح خودگروهی ادامه می‌دهند ودر نتیجه امروزکمبودها و ضعفها را مشاهده می‌کنیم بلکه‌گاهی نیز افراد متدین ومذهبی وانقلابی رابه بهانه‌های مختلف حتی به عنوان مسائل امنیتی اخراج می‌کنند اخیراً عده‌ای از برادران عزیز انجمن اسلامی ما را از کارخانه‌ها بیرون کرده‌اند به عنوان اینکه حفظ مسائل امنیتی اقتضاء می‌کند که شما را بیرون کنیم . وکسی نیست بگوید برای چه؟ وجای بسی تأسف است حضرت آیت‌الله اردبیلی می‌فرماید «کشتی آهن خورده میشود» ما شنیده بودیم «شتر با بارش خورده میشود» اما نشنیده بودیم آهن وکشتی آهن خالی میشود اصلا معلوم نیست که کجا می‌رود

کتابخانه مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

وبعد هم حتماً معلوم نمی‌گردد چه کسی خورده است. ودر وزارت بازرگانی ششصد هزار لامپ مبادی وارد میشود وعلیرغم ممنوعیت ورود معلوم نیست که چه کسی وارد کرده است. وبالاتر پرونده‌ای که در روزهای آخری که در دادگاه انقلاب اسلامی کرج که در ارتباط با ۲۰۰۰ تن آهن غیر مجاز بود مطرح وجای بسی تأسف است که در ارتباط پرونده‌ای که ۲/۰۰۰ تن آهن غیر مجاز محاکمه شده است وحکم مفسد بودن نسبت به این افرادی راکه این چنین دارند ضربه می‌زنند به مملکت وخیانت می کنند به مملکت صادر میشود تأیید نمیشود. آیت الله اردبیلی می‌فرماید آیا این کم است که دویست میلیون جریمه میشود. آن کسی که دویست میلیون جریمه میشود چقدر خلاف کرده است؟ آیا او مفسد نیست؟ آن کسی که دویست میلیون جریمه شده است باید چقدر دزدیده باشد که دویست میلیون جریمه میشود؟ اگر ما خواسته باشیم مفسد را به‌تمام معنا، معنا کنیم همین‌ها هستند که خون مردم را امروز دارند می‌مکند. اینها فقط به اینکه ما خواسته باشیم اینها راجریمه کنیم دویست میلیون کافی نیست. اینها باید به‌چوبهٔ دارکشیده بشوند تا اینکه مردم عبرت بگیرند آن کسانی که خیانت می کنند . ولیکن متأسفانه همین پروندهٔ ۲۰۰۰ تن آهن وقتی که اموالشان توقیف شده است پرونده رسیدگی شده است. وقتی که رفتند اموالشان را بگیرند قسمتی از اموال اینها در بانک مرکزی تهران بوده است پنج میلیون اضافه به اینها داده‌اند پنج میلیون اضافه به اینها طلا و جواهر داده‌اند ونفهمیده‌اند. بعد که آمدند پیش ماگفتند پنج میلیون به ما اضافه داده‌اند. این را مابابد چه کار بکنیم . یعنی اینقدر بی‌حساب‌وکتاب باشد؟ و یا امروز در ادارات و وزارتخانه‌ها مسائلی مطرح می‌شود که انسان شرم می کند که بیان کند مگر اینهمه زنهای نیمه عریان که اول صبح درکنار خیابانها ایستاده‌اند کارمند نیستند ؟ مگر بنا نیست این خلاف کاری ها خاتمه پیدا کند ؟ من از مجلس محترم خصوصاً از ریاست محترم مجلس برادر بسیار عزیزمان جناب آقای هاشمی مصرانه می‌خواهم ترتیبی اتخاذ فرمایند که مجلس قدرت بیشتری پیدا کند تا وزارتخانه‌ها و ادارات پاکسازی گردد .

۳— نمایندگان محترم باید بدانند که امروزکه اینجا نشسته‌ایم خون بهای این همه شهیدان است و باید بپرهیزیم از دسته بندی و باند بازی که ثمرات شوم آن در تمام شهرها و بخشها و دهات نیز اثر می‌گذارد، و در ارتباط با حوزهٔ انتخابیه‌ام باید بگویم امروز شهرستان کرج که در جوار تهران واقع شده است به خاطر این همسایگی ظلمهائی به او می‌شود و هنوز مسؤولین محترم جمهوری اسلامی باور نکرده‌اند که این شهرستانها بیش از یک میلیون و نیم جمعیت دارد . و حدود ۵۲۰ واحد بخش صنعتی دارد آن هم با جمعیت و افکار و زبانهای متفاوت و مختلف . امروز « اسلام آباد » کرج که او را دیروز « زور آباد » می‌نامیدند دارای بیش از ۱۲۰/۰۰۰ جمعیت که فاقد آب و برق می‌باشند . و از بعد از انقلاب تا به امروز بیش از ۵۰/۰۰۰ واحد مسکونی غیر مجاز ساخته شده است . از دولت عزیز جمهوری اسلامی تقاضا می کنم عنایت بیشتری فرماید تا موقعیت این شهری که محل عبور چندین استان است رسیدگی و اگر دیر دست به کار شویم در آیندهٔ بسیار نزدیکی مشکلات فراوانی را برای خود و تهران فراهم می کند که ضایعات آن را نمی‌شود به آسانی جبران کرد . والسلام علیکم و رحمةالله.

منشی — آقای سید رسول موسوی نمایندهٔ اهواز.

سید رسول موسوی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. « و ذکرهم‌بایام‌الله ان فی ذلک لایات‌لکل‌صبارشکور.» با سلام بر امام امت و عرض تبریک به‌مناسبت پیروزی‌های غرور آفرین سلحشوران اسلام در میمک و یوم الله ۱۳ آبان به دانش آموزان و دانشجویان و امت شهید پرور ایران .

۱۳ آبان ٤۳ روزی غریو رعد آسا و توفنده امام سازش ناپذیر ، ضربه‌ای محکم بر پیکر پوشالی و مستبد رژیم شاه خائن و حامیانش وارد آورد و باحمایت صریحش از اسلام و دشمنی با تمامی جهانخواران به خصوص آمریکا درسخنرانی افشاگرانه‌اش برای مردم ایران و جهان اسلام آشکار فرمودند. به همین دلیل شاه معدوم به دستور اربابش برای سرکوبی نهضت و عقیم کردن آن ، رهبر را ازمردم جدا و ایشان را به ترکیه تبعید نمودند. لکن این عمل ننگین سرسپردگان استعمار نه تنها نهضت را عقیم نکرد .، بلکه رشد و شدت وحدت بیشتری به مبارزه بخشید فرزندان انقلاب ، به رهبری امام خویش ، این مبارزه را همچنان ادامه دادند تا رژیم سرسپرده وابسته شاه در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ سرنگون‌گردید.

۱۳ آبان ۵۷ روزی که دانش آموزان این‌گلهای نشکفته باغ علم به جرم عینیت بخشیدن به شعار مرگ بر آمریکا در دانشگاه تهران به دست‌دژخیمان خون آشام طاغوت پرپر شدند روزی که دانشجویان پیرو خط امام در سال ۵۷ سفارت به اصطلاح آمریکا که در واقع دژ مستحکم امپریالیسم برای توطئه علیه انقلاب اسلامی بود ،تسخیر کردند. این حرکت‌عظیم دانشجویان که به تعبیرامام، انقلاب‌دوم‌و انقلابی‌بزرگترازانقلاب‌اول‌بود،سبب‌شد تاروابط‌ومناسبات سری وپشت‌پردمسازشکاران، لیبرال‌ها، ملی‌گراها،وطن‌فروشان سیاسی‌برملاگردد. و برای مردم به خصوص جوانان ، موضع‌گیری ، اهداف، جهت‌گیری ، مرزبندی صاحبان و متفکران اصیل انقلاب و امام را روشن شود . و شکل تازه‌ای به مفهوم حرکت و روح انقلاب و اسلام فقاهتی که تبلور عینی‌اش امام امت است ، بخشید . و به عنوان یک تجربه واقعی و عملی برای مبارزه با توطئه‌های آمریکا در تاریخ انقلاب ثبت‌گردید. اکنون در آستانه این یوم‌الله سرنوشت ساز جا دارد که در رابطه با ضرورت تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش ، با همه متفکران ، کارشناسان و صاحب نظران تعلیم و تربیت ، روحانیت مبارز و آگاه و شما نمایندگان صحبتی داشته باشیم. از آنجائی که حرکت کلی انقلاب و جامعه اسلامی و تحقق آرمان‌های انقلاب و سرنوشت آینده نوجوانان این امت ، به آموزش و پرورش بستگی دارد . ضروری است که هر چه زودتر حرکتی دقیق و منظم برای پیگیری تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش صورت‌گیرد . و بدانید زمانی آن ایده‌آل‌ها و آرمان‌های انقلاب به بار می‌نشیند که نظام تعلیم وتربیت ما بر اساس ضوابط و الگوهای اسلام شکل بگیرد . دستگاه تعلیم و تربیتی که هیچیک از ابعاد و ارکانش از منبع پر فیض اسلام و قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام‌گرفته نشده است ، بتواند انسانی اسلامی و عبدی صالح بپروراند.

ذات نایافته از هستی بخش کی تواند که شود هستی بخش
خشک ابری که‌بود زاب تهی ناید ازاو صفت آب دهی

و این بسیار ساده اندیشی است که‌گمان کنیم با برخی تغییرات ظاهری واصلاحات سطحی ، همچون اصلاح محتوای برخی ازکتاب‌های درسی و یا اجرای برنامه‌ها کوتاه مدت روزانه و ماهانه و تغییر مسؤولین و یا آوردن طرحهائی چون طرح کاد و تام و برنامه‌های مقطعی غیر تخصصی بی پشتوانه بدون آینده نگری که نتیجه‌اش کمبود بیش از حد معلم به خصوص در مناطق روستائی و عشایری ، تعطیل تدریجی مراکز تربیت معلم و نهاد امور تربیتی میتوان دارای یک نظام آموزش و پرورش اسلامی شد البته هیچکس نمیتواند مدعی بشود که تغییرات و تحولاتی صورت نگرفته ، اما این تغییرات و تحولات نه چندان بنیادی نباید ما را از هدف‌های اصلی و انتظاری که اسلام و انقلاب از دستگاه تعلیم و تربیت دارد ، غافل نماید . ارکان دستگاه تعلیم و تربیت که عبارتند از معلم. محتوای نظام، معیارها ، برنامه ریزی ها ، روش ها ، خط مشی ها همه باید بر فرهنگ اسلام پی ریزی شوند . یعنی که شخصیت فرهنگی و اخلاقی معلم از سر چشمه زلال اسلام تغذیه ، محتوای نظام از متون اسلام و معارف اهل بیت و قرآن اخذ و رنگی از الگوهای غربی یا شرقی نگرفته باشد . و این زمانی میسر است که مسؤولان دستگاه تعلیم و تربیت وکلیه علاقه‌مندان به تغییر بنیادی نظام، شناختی عمیق و دقیق از ساخت و برنامه ریزی و اهداف و محتوا و زوایای نظام به ارث رسیده از رژیم طاغوت داشته باشند . تا بر مبنای این شناخت و معرفت ، ساخت اداری و آموزشی ، شیوه‌های آموزش ، جهت‌گیری و اهداف نظام آموزش و پرورش بر اساس الگوهای تعلیم و تربیت اسلامی حاصل گردد این امر مهم و حیاتی را به تنهائی از عهدهٔ وزیر آموزش و پرورش یا دست اندرکاران وزارت برنمی‌آید بلکه مستلزم یاری و همکاری کلی صاحب نظران وکارشناسان در امر تعلیم و تربیت می‌باشد . امام بزرگوارمان در زمینه لزوم تغییر بنیادی و اهمیت اصلاح درآموزش و پرورش می‌فرمایند :« اگر تمام ارگان‌ها و نهادهای انقلابی و دولتی به خوبی کارکنند، اما آموزش و پرورش اصلاح نشود، بیم آن می‌رود که فساد آن تمامی نهادها وارگانها را به‌باد دهدو اگر آموزش وپرورش اصلاح شود، ارگانهاو نهادها صحیح کار نکنند امید آن می‌رود که اصلاح آموزش وپرورش آنها را آباد کند» ودر جای دیگر فرمودند : « یکی‌از مسائل بسیار مهم واساسی تغییر بنیادی در برنامه ریزیها، خصوصاً برنامه‌های تحصیلی وروش آموزش وپرورش است» بنابراین باید در وضع موجود آموزش وپرورش تحولی اساسی در تمامی ابعادش، از مقطع تحصیلی گرفته تا معیارها برنامه ریزی، روشهای آموزش، تنوع رشته‌ها، مدرک تحصیلی،

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

رابطه معلم‌و شاگرد، رابطه خانه‌و مدرسه شیوه جذب معلم‌وتربیت‌معلم به‌وجود آید تا ان‌شاءالله تحرك امید آفرین ومنطقی برای جذب نیروهای مؤمن وعاشق اسلام وتعلیم وتربیت فراهم‌گردد.

نیروی انسانی در آموزش وپرورش رکن اصلی را تشکیل می‌دهد. نگهداری نیروی موجود وجذب نیروهای جدید بدون تجدید نظر در قوانین استخدامی وبدون توجه به امکانات رفاهی آنان، امکان پذیر نیست معلمان و دبیران، این قشر فعال وصادق مملکت انتظار دارند که به مشکلاتشان به تناسب اهمیت شغل وجمعیتشان دررابطه با تطبیق حقوق با هزینهٔ زندگی مسکن ووسیلهٔ نقلیه و امثال اینها توجه بیشتری شود و نیز کارمندان دولت با جمعیتی در حدود ۲ میلیون نفرکه با احتساب عائله وافراد تحت تکفلشان قریب دو سوم جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند، سنگین‌ترین بار بیماریهای اقتصادی جامعه را از قبیل تورم، کمیابی کالاهای اساسی وگرانی را تحمل می‌کنند. انتظار دارند که دولت در تدوین بودجهٔ سال ٦٤ توجه بیشتری به وضعیت آنان بکنند.

تذکرات:

امام امت در پیامشان به ما مجلسیان اهم مشکلات مملکتی را بیان فرمودند. اکنون ٥ ماه است از عمر مجلس دوم می‌گذرد. شایسته است که مجلس آنها را به ترتیب اولویت مطرح و برای رفعشان چاره‌جوئی کند. نباید مشکلات مسیر مارا عوض کنند ما بجای تغییر مسیر باید در رفع مشکلات، خصوصاً نارسائی‌های اقتصادی مانند تورم، مسکن ومالکیت زمینهای کشاورزی، درآمد کارمندان کم درآمد دولت جداً کوشا باشیم.

۲— دولت خدمتگزار باید برلزوم ایجاد زمینهای لازم جهت مشارکت مردم درساختن مدارس‌و مؤسسات آموزشی‌و فرهنگی برخورد جدی بنماید.

۳— شورایعالی کشاورزی ووزارت کشاورزی به منظور جلوگیری از مهاجرت کشاورزان و روستائیان به‌شهرها هرچه زودتر نسبت به‌حل مشکلات آنان از قبیل مشکل زمین، آب وبذر وخرید به موقع محصولات‌آنان، تهیه قطعات یدکی ماشین آلات کشاورزی اقدام عاجل بنماید.

علی‌رغم تبلیغات‌گسترده درکاشت وداشت وبرداشت پنبه ونیاز مبرمی که کشور ما امروزبه صنعت پنبه دارد متأسفانه‌گزارش می‌رسد که کارخانه داران ازخرید پنبه ازکشاورزان امتناع ورزیده وپنبه روی دست کشاورزان تاکنون مانده است.

٤— وزارت نیرو وجهاد سازندگی بدانند که کشاورز خوزستانی در ۲۰ متری رودخانه کارون است اما وسیله‌ای ندارد که آبش را به زمین ببرد. ناچار است دیم بکارد ورودخانه کارون یک سره به خلیج فارس می‌پیوندد چه خوب است وزارت نیرو به‌جای هزینه‌های‌گزاف که مصروف منحرف کردن آب از سر شاخه‌های کارون به‌اصفهان و یزد ، این بودجه کلان را برای هدایت کردن و آباد نمودن ۳ میلیون هکتار زمین و قابل کشت درجه یک خوزستان که به علت‌نبودن‌آب‌اکنون فقط ۷۰۰ هزارهکتار آن قابل کشت است، مصروف بدارند.

٥- وزارت کشور در رابطه با تعیین استاندارقوی و صاحب فکر ، برای استان بلاخیز و بلاگردان خوزستان استانی که به قول امام و رئیس جمهور، دین خود را به اسلام و انقلاب اداکرده و امتحان خودش را به خوبی پس داده است . در حدود ۲ ماه است که استاندار ندارد ، سریعاً اقدام نماید . شهرداری اهواز به وضع نابسامان فاضلاب شهر اهواز، شهرك شهید با هنر معلمان ، روستاهای حمیدیه کوت عبدالله، ملاثانی با توجه به فصل زمستان و بارندگی ، رسیدگی و برطرف نماید .

ستاد بسیج اقتصادی وزارت بازرگانی در رابطه با وضع نابسامان کالاهای اساسی و خواربار و به خصوص مناطق روستائی و عشایری شهرستان اهواز و رفع تبعیض در تقسیم کالاهای اساسی بین شهرها و روستاها رسیدگی نماید . (رئیس - وقتتان تمام است) وزارت بهداری در رابطه با وضع بیمارستانهای شهید رجائی ، رازی و ابوذر، سینا و دیگر بیمارستانهای شهرستان اهواز و رفع مشکلات مردم در امر بهداشت و درمان رسیدگی کند ، والسلام‌علیکم ورحمةالله وبرکاته.

۳— بیانات آقای رئیس به مناسبت روز دانش‌آموز و سالگرد تبعید حضرت امام و سالگرد حادثهٔ تاریخی تسخیر لانهٔ جاسوسی آمریکا

رئیس— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. امروز روز دانش‌آموز ومقارن با سالگرد تبعید حضرت امام و سالگرد حادثهٔ تاریخی تسخیر لانهٔ جاسوسی آمریکا است که تقارن این دو حادثه در ۱۳ آبان یکی از طنزهای مهم تاریخی است آمریکائی‌ها در سال ٤۳ به اسید سلطه کامل بر ایران و تحمیل کاپیتولاسیون رهبر انقلاب را حضرت امام را ازکشور تبعید کردند ولی ۱۵ سال بعد جوانان غیور و مسلمان انقلابی ما جواب دندان شکنی به آمریکا دادند و در یک حمله متقابل همیشه و اعتبار آمریکا را که سالها تحصیل کرده بود در دنیا به‌هم زدند و نشان دادند که ابر قدرت‌ها هر قدر هم که روئین‌تن باشند ، باز در مقابل اراده ملت‌ها آسیب پذیرند و خداوند چنین انتقامی از این جنایت آمریکائی‌ها و عمال آنهاگرفت . ما امیدواریم که این روز برای سایر ملل اسلامی و محرومان و جهان سوم الهام بخش باشد و از خداوند میخواهیم که دانش آموزان ما را در راه تحصیل موفق کند و در راه تزکیه نفس موفق باشند .

٤— تذکرات نمایندگان مجلس به مسؤولان اجرائی کشور به وسیلهٔ آقای رئیس

رئیس — تذکرات نمایندگان محترم به مسؤولان اجرائی کشور.

آقای رنجبر نماینده صومعه سرا به وزارت نفت در خصوص تسریع در شروع عملیات‌گاز رسانی و به وزارت پست و تلگراف و تلفن در مورد تأمین کابل مورد نیاز مخابرات صومعه‌سرا و به وزارت بازرگانی و صنایع در مورد تأمین سیمان برای اداره دخانیات صومعه سرا تذکر داده‌اند.

آقای محمد خانی شاهرودی نماینده داراب به وزارت بازرگانی در مورد جلوگیری از ضایعات کالاهای خارج از انبار تذکر داده‌اند.

آقای خلخالی نماینده قم به صدا و سیما در مورد تقویت دکل تلویزیونی و تقویت رادیو در دهلران تذکر داده‌اند.

آقای رحمانی نماینده بهشهر به وزارت مسکن در خصوص تشکیل هیأت واگذاری زمین شهری در بهشهر و به وزارت نفت در خصوص تأمین روغن موتورمورد نیاز مینی بوس داران منطقه تذکر داده‌اند.

آقای قنبری نماینده قائم شهر و سوادکوه به وزارت کشور در مورد جبران خسارات ناشی از سیل منطقه لفور و لایروبی رودخانه لفور و تعیین تکلیف کارگزاران چند پیشه و به وزارت جهاد سازندگی در خصوص اولویت دادن به مسائل عمرانی ۲٤ روستای منطقه لفور تذکر داده‌اند.

آقای وافی نماینده تفت به وزارتین جهاد و نیرو در مورد اجرای اولویت تعیین شده در امر برق رسانی به روستاهای تفت و بافق و مهریز تذکر داده‌اند.

آقای حسینی نماینده سیر جان به وزارت بهداری در خصوص تکمیل و راه اندازی بیمارستان امام رضا ، رفع نیاز شبکه بهداری سیر جان و به وزارت کشور در خصوص تعیین فرماندار برای سیر جان تذکر داده‌اند.

آقای عابدی نماینده بهبهان به وزارت جهاد سازندگی در مورد تعطیل غیر قانونی جهاد سازندگی بخش زیدون تذکر داده‌اند.

آقای راه چمنی نماینده سبزوار به وزارت بهداری در مورد تأمین پزشک ، بهیار وتکنیسین آزمایشگاهی مورد نیاز درمانگاههای منطقه و به وزارت معادن و فلزات در مورد راه‌اندازی معدن کرم بخش داورزن تذکر داده‌اند.

آقای فال اسیری نماینده نیریز و اصطهبان به وزارت بازرگانی در خصوص ایجاد تسهیلات در امر صادرات استان فارس و به وزارت راه در مورد اتصال راه اصطهبان به فسا و تکمیل راه نیریز به‌بن‌کلاغی تذکر داده‌اند. اولین دستور را مطرح کنید.

٥ — تصویب اصلاح قانون احتساب سنوات خدمت قضات دادگاههای انقلاب پس از اظهار نظر شورای نگهبان

منشی — آقای شوشتری تشریف بیاورند دو اصلاحیه است که از شورای نگهبان اعاده شده است .

شوشتری (مخبر کمیسیون)— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم.

گزارش ازکمیسیون امور قضائی و حقوقی به مجلس شورای اسلامی شماره ترتیب چاپ ۲٦٤ .

لایحه تعیین پایه افرادی که به سمت های قضائی منصوب میشوند که پس از تصویب در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی به شورای نگهبان ارسال و به نظر اعضای آن شورا مغایر با بند ۳ اصل ۱۵۷ قانون اساسی شناخته شده و جهت اصلاح به این کمیسیون ارسال شده بود ، در جلسه روز چهارشنبه مورخ ٦۳/۸/۹ با حضور آقای مؤمن نماینده شورای نگهبان مورد بحث و

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

بررسی قرارگرفت و با اصلاحاتی در عنوان و ماده واحده به شرح نسخه پیوست اصلاح و به تصویب رسید.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای اسلامی میگردد .

رئیس کمیسیون امور قضائی و حقوقی - محمد یزدی

در رابطه با این لایحه که اعاده شده از شورای نگهبان هست . شورای نگهبان اشکالی که در این لایحه‌گرفت ، مغایرت با بند ۳ اصل ۱۵۷ قانون اساسی بود . متأسفانه در این چاپی که تقدیم نمایندگان محترم شده لایحه قبلی می‌بایستی چاپ بشود که چاپ نشده و لذا بنده به ناچار لایحه قبلی را قرائت می کنم تا تغییراتی که داده شده ، مشخص باشد .

قبلا اسم لایحه عبارت از این بود : لایحه تعیین پایه افرادی که به سمت های قضائی منصوب میشوند . لایحه قبلی عبارت از این بود .

ماده واحده- شورایعالی قضائی مجاز است افرادی را که به سمت های قضائی طبق مقررات و ضوابط قانونی منصوب مینماید ، با پایه مناسب سمت استخدام نماید سنوات خدمت قبلی قضات در دادگاههای و در دادسراهای انقلاب ، پس از استخدام در دادگستری ، جزو سنوات خدمت آنان محسوب و از لحاظ بازنشستگی و وظیفه به شرط پرداخت کسور بازنشستگی مقرر در قانون استخدام کشوری بر مبنای پایهٔ قضائی که بر اساس این قانون به آنان تعلق می‌گیرد ، منظور خواهد شد .

این لایحه مصوب در شور دوم هست. اشکال شورای نگهبان عبارت از این است که این لایحه را اینجور نوشته‌اند : ونظر به اینکه ضوابط تعیین پایه مناسب سمت‌های قضائی باید براساس قانون مشخص شود، تفویض آن اختیارات به شورایعالی قضائی به نظر اکثریت اعضاء مغایر بابند ۳ اصل۱۵۷ قانون اساسی شناخته شد. این اشکال شورای نگهبان است اصل ۱۵۷ درهمین لایحه چاپ شده در بند ۳ این اصل که: « اختیارات وظایف شورای نگهبان» رابیان کرده بند ۳ این است :

۳- استخدام قضات عادل و شایسته و عزل ونصب آنها وتغییر محل مأموریت و تعیین مشاغل وترفیع آنان ومانند اینها از امور اداری طبق قانون این یکی از وظایف شورایعالی قضائی است که عزل ونصب قضات یا تغییر محل خدمت ویا ترفیع واعطاء پایه باید براساس قانون باشد. آن چه که در قانون هست پایه را براساس سوابق خدمت به افراد می‌دهند، سوابق خدمت برای هر دوسال یک پایه منظور میشود. منتهی دراین لایحه که فلسفه‌اش هم همین بود که تقدیم مجلس شورای اسلامی شد، دو نکته وجود داشت که‌شورایعالی قضائی این لایحه را تهیه وبه‌مجلس تقدیم کردند. دراین زمینه ما وقتی دقت می کنیم دو موضوع بود که شورایعالی قضائی این لایحه را تهیه کرد : یکی عبارت از این بود که پس از پیروزی انقلاب افرادی رابه سمت‌های قضائی منصوب کردند درداگاهها ودردادسراها وشعب دیوانعالی کشور، اینهامشغول به‌کار شدند منتهی این سمت‌هائی که تعیین شده براساس قانون با پایهٔ ٤ مشغول خدمت شدند. رئیس‌شعبه دیوانعالی کشور با پایه٤ مشغول خدمت شده در حالی که افرادی که تالی تلو او هستند وزیر نظر او کارمی کنند باپایه بالاتری مشغول خدمت هستند واگر بنا بود طبق قانون هر دوسال یک پایه بگیرند خوب لازمه‌اش این بود که سالها طول بکشد تا قضات یا رؤسای شعب دیوانعالی کشور آن پایه مناسب را دارا باشند ولذا این لایحه تهیه شد که شورایعالی قضائی مجاز باشد افرادی را که به سمت‌های قضائی منصوب می کند پایه مناسب باسمت هم به آنها بدهد. مثلا برای دادستان استان که در قانون تعیین شده که باید با پایهٔ ۸ مشغول کار بشود، اگر کسی را شورایعالی قضائی به سمت دادستانی استان تعیین کرد، پایهٔ ۸ راهم به او بدهد. یا برای رؤسای شعب دیوانعالی کشور همچنین بقیهٔ قضات به همین صورت . کسانی که به هر سمت قضائی تعیین شدند، پایه مناسب باآن سمت را که در قانون مشخص شده به آنها اعطاء بکند.

نکته دومی که در تهیه این لایحه منظور بود، عبارت از این بود که تعدادی از برادران در دادسراها ودادگاههای انقلاب چند سال خدمت کرده‌اند این افراد وقتی در دادگستری استخدام میشوند، سوابق خدمتی آنان به حساب نمی‌آمد وبرای اینکه سوابق خدمتی این برادران که در دادسراها ودادگاههای انقلاب کار کرده‌اند، احتساب بشود دراین لایحه منظور شده بود ولذا لایحه‌ای که مجلس شورای اسلامی تصویب کرد، هر دو قسمت را دارا بود. منتهی شورای نگهبان نسبت به قسمت اول‌گفته مغایر با بند۳ اصل ۱۵۷قانون اساسی است که در قانون اساسی مشخص کرده : ترفیع یا اعطاء پایه به افراد باید طبق قانون باشد وطبق قانون هم براساس سنوات خدمت افراد است‌وازطرف دیگر هم اگر بنا باشد که درکشور به عده‌ای که مقام قضائی را دارا هستند و یا به سمت‌های قضائی منصوب میشوند، بدون در نظرگرفتن سوابق خدمتی پایه به آنها اعطاء بشود. تبعیضی خواهد بود بین قضات وغیر قضات وبراساس اینکه تبعیض بین شاغلین دولت نباشد، از این نظر این مورد را با اصل ۱۵۷ مغایر دیدند. درکمیسیون پس‌از بحث وبررسی فراوان دیدیم به هیچ کیفیت قابل اصلاح نیست لذا قسمت اول را حذف کردیم وقسمت دوم عیناً به حال خودش باقی ماند.

لذا اصلاح شده راخدمت نمایندگان محترم قرائت می کنم که به این شکل درآمد وطبعاً عنوان لایحه هم می‌بایست تغییر بکند چون سابقاً عنوان این بود: « لایحه تعیین پایه افرادی که به سمت‌های قضائی منصوب میشوند» چون این قسمت حذف شد لذا عنوان لایحه تغییر کرد وشده « لایحه احتساب سنوات خدمت قضات دادگاههای انقلاب».

ماده واحده- سنوات خدمت قبلی قضات در دادگاهها ودادسراهای انقلاب پس‌از استخدام در دادگستری جزو سنوات خدمت آنان محسوب واز لحاظ بازنشستگی ووظیفه به شرط پرداخت کسور بازنشستگی مقرر در قانون استخدام کشوری منظور خواهد شد.

کسانی که در دادسراها ودادگاههای انقلاب شاغل بودند البته مقصود قضات است(اعم از قضات ایستاده وقضات نشسته) یعنی قاضی دادگاه، حاکم شرع یا دادستان، بازپرس و دادیار، اینها وقتی در دادگستری استخدام شدند سنوات خدمت آنها محسوب میشود وبه حساب می‌آید و ازلحاظ بازنشستگی و وظیفه هم به شرطی که کسور بازنشستگی را پرداخت بکنند لذا مشمول قانون بازنشستگی ووظیفه طبق قانون استخدام کشوری خواهند شد.

پس بنابراین قسمت اول این لایحه حذف شد وقسمت دوم عیناً به‌حال خودش باقی ماند.

رئیس- متشکر. اگر کسی مخالف اصلاحیه هست صحبت کند.

منشی- آقای عبدالعلی قنبری اولین مخالف هستند .

رئیس- آقای قنبری بفرمائید.

قنبری- بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. ما این قسمت از این لایحه را حرف داریم که اختصاص دادند به« پس از استخدام در دادگستری» این اختصاص برداشته بشود بلکه اگر قضات دادگاههای انقلاب ودادسراهای انقلاب، در دادگاهها ودادسراهای انقلاب کار کردند، خواستند در غیر دادگستری هم استخدام بشوند سنوات خدمتی آنها در دادگاههای انقلاب ودادسراهای انقلاب محسوب سنوات خدمتی آنها بشود. تنها به دادگستری اختصاص نداشته باشد. ما این قسمت را حرف داشتیم.

رئیس- ایشان می‌گویند مخصوص دادگستری نباشد، موافق صحبت کند

منشی- آقای کیاوش اولین موافق هستند(کیاوش- منصرف شدم)

رئیس- ایشان منصرف شدند، موافق بعدی را دعوت کنید.

منشی(موحدی ساوجی)- آقای هاشمی! موافق بعدی بنده خودم هستم که از همین جا می‌توانم صحبت کنم.

دررابطه با این اصلاحیه، آن چه را که به صورت یک لایحه‌ای به مجلس تقدیم شده وبعد در شور اول ودوم تصویب شده، به شورای نگهبان هم رفته، همان موردی که شورای نگهبان به آن ایرادگرفته است فقط قابل اصلاح است. بنابراین بعد ازاین که در شور دوم یک قانونی تصویب شد و شورای نگهبان فرض کنید که به یک بندی، به‌یک نکته‌ای ایرادگرفت فقط همان را که شورای نگهبان ایرادگرفته است ما می‌توانیم اصلاح کنیم. اگر چنانچه پاره‌ای نمایندگان پس از آن که دو شورش‌گذشته است تازه بیایند بگویند بعضی جاهای دیگر هم که شورای نگهبان ایراد نگرفته باید حذف بشود یا اصلاح بشود،این دیگر قابل طرح در مجلس نیست. بنابراین من فکر می کنم دیگر چاره‌ای نداریم. آن چیزی را که در این قانون خواسته بودند این بوده که شورای عالی قضائی بتواند افرادی را که استخدام میکند با هر پایه وگروهی استخدام بکند که خودش صلاح میداند و این هم به نظر شورای نگهبان تبعیض بوده و هم این که همه چیز را ممکن بوده به هم بریزد و با

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

قوانین هم جور در نمیآمده است . لذا به همین مسأله فقط ایرادگرفته‌اند . بنا بر سوابق خدمتی کسانی که در دادسراها و دادگاههای انقلاب ، اگر بخواهند در دادگستری استخدام بشوند ملحوظ خواهد شد و من فکر میکنم که کسانی که در دادسراها و دادگاه‌های انقلاب مدتی کارکرده‌اند اولی و انسب هستند که فقط در دادگستری ادامه خدمت بدهند ، اگر هم بخواهند استخدام بشوند . حالا کجا میخواهند بروند ؟ با این که محاکم قضائیمان واقعاً به قضات صالح و شایسته نیاز دارد . بنا براین من موافقم با این اصلاحیه و چاره‌ای هم نداریم باید اصلاح بشود .

رئیس — بسیار خوب، مخبر کمیسیون بفرمائید.

شوشتری(مخبر کمیسیون)— در مورد این پیشنهاد همین طور که برادرمان آقای موحدی‌گفتند در شور دوم میشد پیشنهاد داد . منتهی پس از اعاده از شورای نگهبان چنین پیشنهادی اصلا قابل طرح نیست . ما نمی‌توانیم تغییراتی غیر از آن چه که شورای نگهبان اشکال‌گرفته اصلاح بکنیم. وانگهی علاوه بر این مطلب ، برادران و خواهران توجه کنند که در مورد سنوات خدمت و پایه‌ها ، سمت‌ها ،کلا درکادر قضائی با سایر موارد تغییراتی با یکدیگر دارد. روی این اصل هست که اولا اختصاص داده شده به قضات، نه غیر قاضی و وانگهی آن هم استخدام در دادگستری اگر خواستند بشوند ، رسمی بشوند و طبیعی است که فقط برای این‌گروه از قضات آن هم در دادگستری یک حکم جداگانه‌ای باید داشته باشد . منتهی نسبت به آن پیشنهاد کسانی که در نهادهای انقلابی کار میکرده‌اند پس از استخدام رسمی باید سنوات خدمتشان به حساب بیاید یک لایحه دیگری میخواهد که کلی و شامل باشد . ولی در عین حال با آمدن آن باز هم قضات مخصوصاً چون تفاوت‌هائی دارند باید جداگانه ذکر بشود و لذا در دادگستری هم باشد .

رئیس — بسیار خوب همان طور که توجه فرمودید کسی مخالف این پیشنهادی که آقای قنبری کردند نبود . اما مسأله این است که اشکال فنی دارد . یعنی نمی‌توانیم این طور اصلاح بکنیم. حالا برای اصل پیشنهاد کمیسیون در اصلاح لایحه رأی میگیریم.

۱۸۱ نفر حضور دارند. موافقان با پیشنهاد کمیسیون قضائی قیام‌بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . دستور بعدی را مطرح بفرمائید.

٦— تصویب اصلاح قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه پس از اظهار نظر شورای نگهبان

منشی — اصلاح طرح قانونی تشکیلات سازمان اوقاف .

اسماعیل شوشتری(مخبر کمیسیون)— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. گزارش از کمیسیون امور قضائی و حقوقی به مجلس شورای اسلامی . شماره ترتیب چاپ ۲٦۳.

طرح قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه که در جلسهٔ علنی مورخ ٦۳/۱/۱٤ تصویب و به شورای نگهبان ارسال و برخی از مواد آن مغایر با قانون اساسی و موازین شرعی تشخیص داده شده و جهت اصلاح مجدد به این کمیسیون ارسال شده بود در جلسه روز ٤ شنبه مورخ ٦۳/۸/۹ با حضور نماینده شورای نگهبان مورد بحث و مداقه قرارگرفت و جهت تأمین نظر شورای نگهبان پس از اصلاح به شرح نسخه پیوست به تصویب رسید. اینک‌گزارش آن تقدیم مجلس شورای اسلامی میگردد .

رئیس کمیسیون امور قضائی مجلس شورای اسلامی- محمدیزدی

در مورد این طرح یک بار از شورای نگهبان اعاده شد و مجلس نظرات شورای نگهبان را اصلاح کرد . مجدداً از شورای نگهبان اعاده شده که فقط همان مواردی راکه اشکال شده خدمت نمایندگان محترم میخوانم و اصلاحیه کمیسیون را عرض میکنم.

شورای نگهبان در حقیقت در این لایحه در سه مورد اشکال کرده که اشکال مورد اول چون اشتباه چاپی بوده فکر میکنم که وقت مجلس را نگیریم. اشکال اولشان این بود که در ذیل بند ٤ مادهٔ یک ، ظاهراً جملهٔ « در مواردی که ناظر پیش بینی شده باشد » اشتباهاً « در مواردی که ناظر پیش بینی نشده باشد » نوشته شده است که باید اصلاح شود و چنان چه اشتباه نباشد مغایر با موازین شرعی است .که وقتی ما به نسخه اصلی مراجعه کردیم . دیدیم اشتباه چاپی بوده ولی در عین حال اصلاح شده که این مورد چون اشتباه چاپی بوده قابل بحث و بررسی نیست ، آن چه هم که در مجلس تصویب شده ، همان جمله « در مواردی که ناظر پیش بینی شده باشد » تصویب شده بود . پس بنا براین از مورد اول این اشکال صرف نظر میکنیم. مورد دوم در رابطه با تبصرهٔ مادهٔ ۸ این‌قانون بود. درمادهٔ ۸وام‌دادن‌عواید‌وقف‌مغایربا‌موازین‌شرعی است حذف شود. این اشکال شورای نگهبان است. ما در تبصره مادهٔ ۸ به‌این شکل تصویب کرده بودیم:

تبصره مادهٔ ۸ — درآمد موقوفات متعذرالمصرف و موقوفاتی که عواید آن ها به‌سبب قلت، گرچه با پس‌انداز چند سال برای اجرای نظر واقف کافی‌نباشد با تشخیص تحقیق اوقاف، در موارد اقرب به‌غرض واقف در محل به‌مصرف‌میرسد، آن قسمت از درآمد موقوفاتی که به‌علت کثرت عوائد زائد برمصرف متعارف باشد. مهماامکن در موارد اقرب به‌نظر واقف صرف گردد و در صورت نبودن مورد اقرب به‌صورت وام برای‌عمران سایرموقوفات و یا درمطلق امور خیریه به‌مصرف خواهد رسید. در حقیقت در آن قسمتی که درآمد موقوفات بیش از عوائد زائد برمصرف باشد، به‌علت کثرت، در یک همچو مواردی ما گفته بودیم که به‌مواردی که اقرب به‌نظر واقف باشد مصرف بشود و اگر موردی هم نبود که اقرب به‌نظر واقف باشد به دو مورد گفته بودیم صرف بشود. یکی به‌صورت وام برای عمران سایر موقوفات خرج بشود که وام بدهند به‌سایر موقوفات و بعد این وام را پس‌بگیرند. و یا در مطلق امور خیریه صرف بشود. در این مورد شورای نگهبان اشکال کرده که آن قسمتی که به‌صورت وام برای عمران سایر موقوفات باشد این مغایر با موازین شرعی است. زیرا درآمد موقوفات باید در مواردی که شرعاً درست است صرف بشود و وام صرف درآمد موقوفات نیست و چون نیست این قسمت مغایر با موازین شرعی است. اما آن قسمت که در مطلق امور خیریه صرف بشود اشکال قانون اساسی و مغایرت با شرع ندارد و لذا ما آن قسمت را که در تبصره‌به‌صورت وام برای عمران سایر موقوفات را حذف کردیم و قسمت دوم فقط باقی ماند. اصلاحیه به‌این شکل درآمد. فقط تبصره را میخوانم.

تبصره — درآمد موقوفات متعذرالمصرف و موقوفاتی که عواید آن‌ها به‌سبب قلت گرچه با پس‌انداز چند سال برای اجرای نظر واقف کافی نباشد، با تشخیص تحقیق اوقاف در موارد اقرب به‌غرض واقف در محل به‌مصرف میرسد. آن قسمت از درآمد موقوفاتی که به‌علت کثرت عوائد، زائدبرمصرف متعارف باشد، مهماامکن در موارد اقرب به‌نظر واقف صرف گردد و در صورت نبودن‌مورد اقرب در مطلق امور خیریه به‌مصرف خواهد رسید. مقصود از متعذرالمصرف آن است، صرف درآمد موقوفه در مصارف مقرر به‌علت فراهم نبودن وسایل و یاانتفاء موضوع و یا عدم احتیاج به‌مصرف مقدور نباشد.

رئیس — بسیار خوب. کسی به‌عنوان مخالف این اصلاحات اسم ننوشته است. اگر مخالفی نیست کلمه "مهماامکن" را ممکن است مجریان یک وقت نفهمند. این مال طلبه‌ها است، حتی‌الامکان بگوئیم (اظهاری نشد) تبدیل کنید به‌حتی‌الامکان کسی مخالف نیست. خوب کمیسیون قضائی است و علما آن‌جا هستند، لفظ عادیشان همین است.

۱۸۱ نفر در مجلس حاضر هستند. موافقان با این اصلاحیه که قرائت‌شد قیام کنند. (اکثر برخاستند). تصویب شد. اصلاحیه دوم.

اسماعیل شوشتری (مخبر کمیسیون) — اشکال سوم شورای نگهبان در این طرح عبارت از این است:

۳ — در مورد تبصره مادهٔ ۱٤، نظر شورای نگهبان از این لحاظ تأمین نشده است که به‌نظر شعبه تحقیق پس از گذشتن ۱۰ روز اعتبار حکم قضائی میدهد. این اشکال سوم شورای نگهبان است. در تبصره مادهٔ ۱٤ سابقاً به این شکل بود.

تبصره — ادارات اوقاف و اشخاص ذینفع در صورتی که اعتراض داشته باشند میتوانند ظرف ده روز پس از ابلاغ نظر شعبه تحقیق اعتراض خود را در دادگاه‌های دادگستری طرح نمایند. حکم این ماده در مورد بنیادها و مؤسسات خیریه و اماکن مذهبی اسلامی نیز جاری است.

اشکال از این ناحیه هست که در این تبصره این چنین پیش‌بینی شده که درمادهٔ ۱۳ وظایف شعب تحقیق را ذکر کردیم.

مادهٔ ۱۳ — تحقیق در جمع و خرج عواید راجع به‌وقف و نیز صدور مفاصا حساب و تطبیق مصارف با مفاد وقف‌نامه و تشخیص متولی و ناظر و موقوف‌علیهم با رعایت مادهٔ ۱۷ این قانون و تبصره‌های آن با شعب تحقیق اوقاف هست.پس

کتابخانه مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

وظایف شعب تحقیق در مادهٔ ۳ ، مشخص شده که در مورد جمع و خرج عواید و هم‌چنین مفاصا حساب و تطبیق مصارف، این وظیفه شعبه تحقیق است. خوب، شعبه تحقیق وقتی رسیدگی کرد و درچنین مواردی نظری داد در تبصره مادهٔ ٤ ، نوشته شده ، ادارات اوقاف و یا اشخاص ذینفع ، چون نظر شعبه تحقیق گاهی علیه اداره اوقاف است و گاهی علیه اشخاص است . لذا هر دو پیش‌بینی شده‌چه اداره اوقاف وچه اشخاص ذینفع ، درصورتی که به‌نظر شعبه تحقیق اعتراض داشتند ظرف ۱۰ روز میتوانند درمحاکم قضائی مطرح کنند ، اعتراض کنند.معنای این‌ظرف ده‌روزاین بود که اگرازده‌روزگذشت .نظرشعبهٔ تحقیق مسلم و قطعی است، اشکال شورای نگهبان هم به‌همین مورد است، که وقتی مدت‌گذاشتید معنایش این است، پس از انقضای‌مدت نظر شعبه تحقیق‌اعتبار حکم‌قضائی دارد و قطعی است، قابل اعتراض‌ونقض نیست. درحالی که شعب تحقیق نمیتوانند چنین حکمی صادر کنند.وفقط‌احکام دادگاه‌هااعتبارحکم قضائی داردلذا اصلاحش به‌این بود که ظرف ۱۰ روز حذف بشود و طبعاً به‌این شکل میشود:

ادارات اوقاف یا اشخاص ذینفع هرگاه به‌نظر شعبه تحقیق اعتراض‌داشتند درهرزمانی ودرهر وقتی میتوانند اعتراض خود را درمحاکم قضائی مطرح کنند.

البته‌این‌نکته را عرض‌بکنم. وقتی شعبه‌تحقیق نظرمیدهد، این نظر اجرا میشود و ازنظر اجراء هم‌گیری نداریم و عمل می‌شود. منتهی هر وقت اداره اوقاف یا اشخاص ذینفع ایراد داشتند، اعتراض داشتند، میتوانند درمحاکم قضائی طرح کنند. پس بنابراین ظرف ۱۰ روز حذف شد. اصلاحیه به‌این‌شکل درآمد: تبصرهٔ مادهٔ ٤ ، به‌صورت زیر اصلاح شد:

تبصره — ادارات اوقاف و اشخاص ذینفع درصورتی که اعتراض داشته باشند میتوانند. پس از ابلاغ نظر شعبه تحقیق اعتراض خود را در دادگاه‌های دادگستری طرح نمایند. حکم این‌ماده درمورد بنیادها و مؤسسات خیریه واماکن مذهبی اسلامی نیز جاری است.

رئیس — بسیارخوب، این یکی‌هم مخالف ندارد در مجلس اگر کسی نمیخواهد مخالفت کند رأی‌گیری کنیم (فارغ — من مخالفم) آقای فارغ بفرمائید

فارغ — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، همان‌طور که برادران و خواهران نماینده توجه‌دارندواین‌جاوقتی‌برای‌اعتراض معترضین به‌نتیجه کار هیأت تحقیق مشخص نشده است. موقعی که وقتی‌تعیین نشود البته خوب شورای نگهبان این نظر را داده است. آن وقت ممکن است هیأت تحقیق کارش را انجام بدهد و انجام کار هیأت تحقیق موجب ضرر و زیانی براداره اوقاف یا آن شخص حقیقی یا حقوقی بشود، بنابراین، این نقص برطرف نشده و من ازاین جهت با این تبصره و اصلاحیه تبصره مخالفم. والسلام.

منشی — آقایان: خلخالی وحائری‌زاده در موافقت ثبت‌نام کرده‌اند. اگر صحبتی نخواهند بکنند آقای بیات صحبت میکنند(حائری‌زاده —من‌صحبت‌نمیکنم) آقای بیات بفرمائید.

بیات — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، اتفاقاً این بحثی که برادرمان مطرح کردند درکمیسیون هم بعضی از اعضای کمیسیون قضائی‌عین این حرف را مطرح کردند که‌گفتنداگر بناباشد که ما توقیت نکنیم، وقتی معین نکنیم ممکن است مسأله همین‌طور باز بماند و بعدها مشکلات اداری ایجاد بکند . ولی این مسأله، مسألهٔ فقهی است. مسأله، مسألهٔ مبنای قضائی است. وقتی که طرف فرض کنید که‌گروه تحقیق علیه افراد نظر داد و طرف هم فرض کنید روز ۱۱، روز ۱۲ میخواهد بیاید اعتراض بکند و میخواهد برود به‌محاکم صالحه مراجعه کند و حرفش را بگوید. شما ازنظر معیارهای فقهی و قضائی نمیتوانید جلو مراجعه فردی که دربارهٔ او اجحاف شده، ظلم شده و یا خیال میکند که ظلم شده بگیرید مسأله، مسألهٔ قضائی است. چون جلو مراجعه افراد مظلوم را نمیتوانیم بر دادگاه‌ها و مراجع صالحه بگیریم و هرموقع دستشان باز است، راهشان باز است از نظر معیارهای‌فقهی، بنابراین به‌نظر من اگرایشان کمی عنایت میکردند به اعتراض شورای نگهبان و دقت میکردند، این مسأله را مطرح نمیکردند. شبهه شما شبهه اداری است. اما شبهه‌ای که شورای نگهبان دارد شبهه شرعی‌است شبهه قضائی است. بنابراین ما نمیتوانیم به‌خاطر یک مسأله اداری بایک‌مسألهٔ مهم قضائی مخالفت کنیم. بنابراین چاره‌ای نداشتیم درکمیسیون قضائی جزاین که ما این مسأله را حذف کنیم. بنابراین‌اگر شعبه تحقیق نظر داد ولو ده روز بگذرد، ولو هرقدر هم بگذرد، هرموقع به دادگاه مراجعه بکند دادگاه موظف‌است که به حرف اوگوش بکند.

رئیس — آقای شوشتری بفرمائید.

شوشتری(مخبر کمیسیون)— من نظرمخالف‌محترم راسؤال کردم که‌آیااشکال شما به این است که نظر شورای نگهبان تأمین‌نشده است، ایشان‌فرمودندنه اشکالم این نیست . مخالفتشان از این ناحیه است که وقتی نظر شعبه تحقیق داده شد وبه اجرادرآمد بعد اداره اوقاف، ادارات‌اوقاف‌یااشخاص‌ذینفع اعتراض کردند و حاکم شدند این شخص متضرر شده واشکالشان به این‌قسمت است . این را من عرض بکنم خدمت ایشان که کسانی که در دادگاه‌ها ومراجع قضائی به هر مناسبتی ولو درمانحن‌فیه اعتراض داشته باشند وحاکم‌بشوند کلیه ضرر وزیانی که از ناحیه طرح دعوی به او متوجه شده همهٔ آن ضررو زیان‌هابه او برمیگردد . بنابراین اشکال ایشان هم طبعاً تأمین هست و اشکالشان وارد نخواهد بود (صالحی — چرا قبلا وقت تعیین نشود که بعد ازضرر بیایندجلوگیری ازضرر کنند) الان نمیتوانیم پیش‌بینی کنیم . این اشکال هر دو نفر آقایانی که صحبت میفرمایند شاید کمتر آشنائی داشته باشند . این چیزهائی که از شورای نگهبان برمیگردد ما فقط آن نظر شورای نگهبان را میتوانیم‌اصلاح بکنیم. اگر قانون نقصی ازسابق داشته باشد . آن را باید به شکل دیگری رفع بکنیم . چون این‌ها تصویب شده است درمجلس وما بعد ازشور دوم هم دیگر کاری نمیتوانیم بکنیم .

رئیس — ۱۸۷ نفر حضور دارند . موافقان با این اصلاحیه کمیسیون قیام کنند . (اکثر برخاستند) . تصویب شد . دستور بعدی را مطرح کنید .

۷— تصویب کلیات لایحه اصلاح مادهٔ ۱۰ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای جمهوری اسلامی ایران

منشی — گزارش شور اول کمیسیون‌های امور دفاعی وبرنامه وبودجه در خصوص اصلاح مادهٔ ۱۰ قانون حقوق ومزایای پرسنل نیروهای مسلح مطرح است مخبر کمیسیون دفاع تشریف بیاورند .

رئیس — آقای اکرمی بفرمائید .

سیدرضا اکرمی (مخبر کمیسیون) — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم ، گزارش از کمیسیون دفاعی به‌مجلس شورای اسلامی . شماره ترتیب‌چاپ ۲۳۲ شمارهٔ چاپ سابقه ۹۲.

لایحه اصلاح مادهٔ ۱۰ قانون حقوق ومزایای پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۶۳/۷/۲۳ پس از بررسی‌های لازم با حضور نماینده وزارت دفاع وبا توجه به‌گزارش کمیسیون فرعی عیناً مورد تصویب‌قرار گرفت . اینک گزارش آن جهت شور اول تقدیم مجلس شورای اسلامی میگردد .

مادهٔواحده — پرسنلی که‌باطی یکی از دوره‌های نظامی ویا ابراز لیاقت و شایستگی موفق به‌تغییر طبقه میشوند ، چنان چه در طبقات قبلی دارای سابقه خدمت باشند از تاریخ تصویب به‌ازاء هر سال خدمت در آن طبقات از مبلغی معادل پنج‌برابر ضریب حقوق مندرج در مادهٔ سه این قانون استفاده‌خواهندنمود. واین مبلغ مشمول کسور بازنشستگی وبیمه بوده ودر احتساب‌حقوق بازنشستگی محاسبه ومنظور خواهد شد .

گزارش از کمیسیون امور برنامه‌وبودجه به مجلس شورای اسلامی.

لایحه راجع به‌اصلاح مادهٔ ۱۰ قانون حقوق ومزایای‌پرسنل‌نیروهای‌مسلح جمهوری اسلامی ایران با حضور نمایندگان دولت در جلسه مورخ ۶۳/۷/۹ این کمیسیون به رأی گذاشته شد ولی تصویب نشد . مطلبی که در رابطه با این مادهٔواحده است نیاز به یک توضیح مختصر دارد که خدمتتان عرض میکنم.

در قانون اساسی اصل سوم بند نهم این چنین آمده :« رفع تبعیضات‌ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه در تمام زمینه‌های مادی ومعنوی».این ماده واحده یکی از مصادیق بند۹ اصل ۳ قانون اساسی هست. یعنی اکنون‌این‌طور است که اگرهمافری ویا افرادی که به‌نام افرادی ویا دیگران تغییر طبقه‌بدهند، اگر از درجه‌داری برود به‌همافری دیگر سوابق خدمت وسنوات خدمت‌او منظور نمیشودواین یک تبعیضی است که به وجود آمده والبته شاید اساس‌آن مسأله قشری‌گری بوده که قبلا وجود داشته واین‌ها از این سنوات خدمت‌محروم می شدند . این مادهٔواحده برای این جهت آورده شده که این تبعیض از بین برود وسنوات خدمت آن کسانی که تغییر طبقه میدهند درهمهٔ مراحل منظور بگردد. مثال ساده‌ترش این است: اگر یک‌درجه‌داری، دهسال سنوات خدمت‌داشته‌باشد

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

و دیپلم بگیرد و برود آموزشگاه همافری و همافربشود این ۱۰ سال خدمت هیچ به‌حساب نمی‌آید ولی اگر یک دیپلمه‌ای ابتدا به‌ساکن وارد آموزشگاه همافری بشود این با آن کسی که ۱۰ سال سنوات خدمت دارد هیچ تفاوت ندارد و این تقریباً حق کشی است و آن تجربه‌ای که در طول این ۱۰ سال برای این درجه‌دار به‌وجود آمده ازبین رفتن است. بنابراین کمیسیون‌دفاع این مادهٔ واحده را بااکثریت آراء به‌تصویب رساند. انشاءالله نمایندگان محترم هم به‌این مادهٔ واحده رأی خواهند داد.

رئیس — مخالفین آقای کیاوش و آقای نادی هستند.آقای کیاوش صحبت کنند (کیاوش — بنده خط زده‌ام) آقای کیاوش نیستند. آقای نادی صحبت کنند.

نادی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. این را یک قدری توضیح بدهم که قضیه روشن بشود. ما اولین مسأله‌ای که با کلیه دستگاه‌ها داشتیم و کمیسیونمان یک روشی‌را درپیش گرفته‌این‌است که‌اساساً شما درارتباط با مسائل امورپرسنلی وامور استخدامی هرچه دارید یک‌جا بیاورید. هر لحظه به‌یک مشکلی برخورد میکنید و شما همان را تبدیل می‌کنید به یک مادهٔ واحده و برمیدارید و می‌آورید و ما تمام جوانب و ابعاد کار را نمی‌توانیم ببینیم. این یک. دومین مسأله‌ای که به‌خصوص با برادران ارتشی و نظامی داشتیم این است که اساساً در ارتباط با طرح ارتش که آمده است مجلس و شور اولش هم تصویب شده کل مسائل پرسنلی و غیر پرسنلی، آموزشی و همه و همه در آن گنجانده شده و مشخص و معین شده است و آمدن این به‌مجلس، شور اول، شور دوم... هم وقت کمیسیون و هم وقت مجلس را گرفتن به‌صرفه نیست. مسأله سوم در ارتباط با کل ومحتوای این لایحه است. مادهٔ ۱۰ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح این بوده.

مادهٔ ۱۰ — افسرانی که دارای سابقه خدمت درجه‌داری و یا افرادی کادر ثابت و یا هر دو می‌باشند علاوه بر حقوق مقرر در این قانون ماهانه به‌ازاء هر سال خدمت درجه‌داری یا افرادی از مبلغی معادل پنج برابر ضریب حقوق مندرج در مادهٔ ۳ این قانون استفاده خواهند نمود. این مبلغ جزء حقوق آنان بوده و مشمول کسور بازنشستگی و بیمه خواهد بود.

این جا دارد «افسرانی که دارای سابقه خدمت درجه‌داری» یا غیره باشد. مادهٔ واحده آمده گفته «پرسنلی که با طی یکی از دوره‌های نظامی» بحث اینجا راجع به‌امور فنی وکادر فنی بوده که سابقاً به‌عنوان درجه‌داری در ارتش آمده کارمند شده، استخدام شده، مزد و حقوقش را هم گرفته و برحسب همان قوانین هم بازنشستگی و بیمه و همه گذشته را هم گرفته حالا در عین حال که دارد کارش را انجام میدهد و همه آن حقوق وجود دارد دیپلم می‌گیرد، دیپلم که گرفت مثلا به‌دانشکده افسری میرود یا بالاخره مراحل را می‌گذراند و تبدیل به‌افسر می‌شود معنایش اینست که یک افسری که اگر از آغاز کار... وگرنه تمام گذشته‌اش که درجه‌دار بوده بازنشستگی و غیره را داشته این قبلی که افسر نبوده حالا ده سال، یازده سال هر چه بوده بگوئیم چون حالا ده سال بعدش افسر شده آنها هم پای افسریش به‌حساب می‌آید یعنی فرض کنید بر اینکه آن هم افسربوده و جزو بازنشستگی و غیره ریخته بشود و گذاشته بشود. حرف ما اینست که‌آقایان سال ۵۵ و ۵۶ یعنی آنوقتی که این مادهٔ ۱۰ تصویب میشده بحث همافری نبوده و مبتلابه نبوده و از سال ۵۵، ۵۶ شروع شده و انجام گرفته، حرف کمیسیون ما این بوده که آقایان علم داشتند یعنی آن موقعی که داشتند درس می‌خواندند و به کادر همافری ارتقاءدرجه پیدا می‌کردند و درکادر فنی بودند با علم به‌این بوده آن قانونی که تصویب شده آن قانون با اعتبار با افسران بوده و خودشان مشمول نبودند با توجه به‌این و علم به‌این خودشان آمدند و مشغول این کار شدند و در این زمینه رشد پیدا کردند. الان که خلاصه‌اش پنج سال، شش سال هم از جمهوری اسلامی گذشته مسأله تبعیض مطرح شده است. من حرفم اینست طرفی که از آغاز بوده... (من کار به‌این‌آقایان ندارم) یعنی ما مواد و لایحه‌های متعددی همینطور خواهیم داشت، می‌بینیم قبل از انقلاب هیچ مسأله تبعیض وجود نداشته بعد از انقلاب مطرح میشود و یا اینکه می‌بینیم پنج سال ، شش سال از انقلاب گذشته این مسائل نبوده الان مسأله دوباره مطرح شده من حرفم اینست :

۱— اولا آن طرح همه مسائل را در نظرگرفته است.

۲— آقایانی که قبل‌از انقلاب دراین‌زمینه آمدند با آگاهی و علم بوده و با توجه به‌اینکه مادهٔ ۱۰ می‌گوید افسرانی که.... باعلم وارد شدند

۳— شما از آن موقع که افسرشدید سابقه‌تان به‌حساب می‌آید ولی‌اینکه عطف به‌ماسبق بکنیم پنج سال، شش سال، دسال وگذشته را هم پای افسری حساب کنیم این را ما مخالف بودیم والسلام علیکم و رحمةالله.

رئیس — موافق صحبت کند.

منشی — موافق کسی ثبت‌نام نکرده‌است.

روحانی — من موافق هستم.

منشی — آقای روحانی موافق.

روحانی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، دراین لایحه همانطورکه ملاحظه میفرمائید تبعیضی بوده بین پرسنل نظامی و همانطورکه آقای نادی فرمودند قبل‌از انقلاب این تبعیض بوده و مسلماً بعداز پیروزی انقلاب هست که درهرکجا تبعیض یا ظلمی بوده پرسنل آن موقعیتی پیدا کردند که توانستند اظهاربکنند قبل‌از انقلاب که کسی جرأت اظهارنظرنداشت. حالا ما واقعاً باید ببینیم این تبعیض هست یا نیست؟ اگر واقعاً تبعیض هست ونسبت به بعضی از افراد به ناروا ظلم میشود ما باید جلو این ظلم رابگیریم. حالا قبل‌از انقلاب مسلم این ظلم وجود داشته است. بحث دراین‌است که افسرهائی که دارای‌سابقه خدمت درجه‌داری‌هستند اینها سوابق خدمتی‌شان محسوب و محاسبه میشود. اما اگر یک همافری قبلادرجه‌دار بوده طبق این قانون سوابق خدمتی‌اش‌لحاظ نمیشود یا اگر افسری که قبلا سابقه همافری داشته یعنی همافر بوده شده افسر یادرجه‌دار بوده شده همافر و یااینکه درجه‌داری که دارای سابقه خدمت‌افرادی هست‌اینها سوابق خدمتشان محاسبه نمیشود. اگر ما بنا است سوابق خدمت را حساب کنیم بایدبرای همه حساب کنیم. چطور درجه‌دار اگر افسربشود سوابق خدمتش‌حساب میشود ولی همین درجه‌دار اگرهمافر بشود می‌گوئیم محاسبه نشود. این معنایش این میشود که اگر یک درجه‌داری ۱۶ سال سابقه خدمت دارد بعدهم‌دیپلم‌گرفته رفته آموزشگاه همافری درس خوانده و شده همافر۳ ویک دیپلمه‌ای که ازبیرون آمده و دوسال رفته آموزشگاه همافری شده همافر۳ این‌هردو یکسان باشند این معنی ندارد که یک فردی که ۱۶سال در ارتش خدمت کرده و دیپلمش را گرفته وبعد رفته آموزشگاه همافری بایک دیپلمه‌ای که هیچگونه سابقه خدمتی ندارد و میرود آموزشگاه همافری هردو همافر ۳ بشوند و هردو حقوقشان یکسان باشد این واقعاً ظالمانه است. چطور میشود اگر یک افسری سابقه‌درجه‌داری‌دارد ما باید سوابقش را محاسبه بکنیم اما برای یک همافر یا درجه‌دار محاسبه‌نکنیم. ما میدانیم که در رژیم‌گذشته بسیاری از قوانین تنها بنام افسران هست یاافسران وکارمندان‌هست و این ظالمانه بوده و نامی از درجه‌دار نیست، نامی از همافر نیست. درست است دراین طرح اصلاح قوانین ارتش همه اینها اصلاح شدمنتها این لایحه‌ای بوده که درآن مجلس مطرح بوده و بعددراین مجلس هم مورد بررسی قرارگرفته و عده زیادی از افراد درجریان اسرهستند و متوقع هستند که مجلس شورای اسلامی این تبعیض را رفع کند و اگرما در اینجا تصویب کنیم واقعاً قدمی در راه رفع تبعیض برداشته‌ایم و رد این لایحه معنایش این‌است که‌ما تبعیض ناروای رژیم‌گذشته را امضا بکنیم. من فکر می‌کنم که مورد توقع پرسنل نیست و مجلس شورای اسلامی هم باید هرچه زودتر این تبعیض‌ها‌را بردارد والسلام.

رئیس — اگر درآن طرح نوین ارتش که ما شور اولش را تصویب کردیم این اصلاح شد خوب آنجا اصلاح کنیم....

روحانی — این کار یک سال طول دارد. یعنی شش، هفت‌ماه طول‌می‌کشد که برای شور دوم به مجلس بیاید و تابه مرحله اجرا برسد یکسال طول‌می‌کشد

رئیس — به‌هرحال ما رد نمی‌خواهیم بکنیم یعنی بحث این نیست که رد کنیم، بحث این‌است که اگر این آنجا تأمین میشود آنجا تأمین بشود، اگر نمیشود که الان کمیسیون اگر صحبتی دارند بکنند اگر صحبت ندارند آقای‌اکرمی صحبت کنند.

سیدرضا اکرمی(سخبر کمیسیون)— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، همانطوری که آقای روحانی توضیح دادند و قبلا هم مطرح بوده داستان ازاین قرار است. آن درجه دارانی که افسر میشوند آنها سنوات خدمتشان به‌حساب می‌آید . اما افسرانی که دارای سابقه همافری ، درجه دارانی که سابقه افرادی ، همافرانی که دارای سابقه درجه‌داری باشند این سنوات خدمت آنها منظور نمیشود واین یقیناً تبعیض است . جناب آقای نادی فرمودند که شما هر

لحظه به‌هرمشکلی برخورد می‌کنید فوری لایحه وماده‌واحده برای اصلاح می آورید . خوب ، اگر برای رفع تبعیض باشد این یکی از وظایف مااست وما باید اینکار را انجام بدهیم و چون از قبل این ماده مطرح بوده و مورد بحث بوده ما هرجاهم که رفتیم یکی‌از سؤالات همین‌بوده که آقا بالاخره این سنوات خدمت ما چه وقت می‌خواهد به حساب‌بیاید. در مورد طرح هم ، بلی در طرح‌اینها پیش بینی شده است . ولی واقعش این است که زمان زیادی میبرد که ما پیشنهادها را بگیریم در کمیسیون مورد بحث قرار بدهیم بعد به‌جلسه علنی بیایدمن‌تصورم این است حتی از یک سال هم زمان بیشتر میبرد چون طرح اصلاح قوانین فقط حدود دویست ماده دارد . برای اینکه این کار سریعتر انجام بگیرد انشاءالله برادران وخواهران با این ماده‌واحده موافقت می‌کنند .

رئیس — آقای سرهنگ افراخته بفرمائید .

سرهنگ افراخته (معاون وزارت دفاع) — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. از کل فرمایشات استنباط بنده این است که به‌عرضتان برسانم که آیا این حق است‌یا نیست واگر حق است اینجا باشد یا درطرح اصلاح قوانین ارتش. در مرحله اول برای اینکه به‌عرضتان برسانم که حق است با مثال کاملا روشن میکنم. درحال حاضر طبق قانونی که ما داریم اگر یک درجه‌دار بیاید افسر بشود طبق‌مقررات‌و منطبق باسایر ضوابط ارتش وسازمان استخدام کشوری سوابق خدمتش‌محسوب میشود ومنطقی هم هست . به این دلیل که‌اگر یک نفر درجه‌دار هجده سال ، پانزده سال بیست سال در ارتش بوده وشبها نشسته زحمت کشیده‌ودیپلم‌گرفته حالا می‌آید افسر میشود این شخص نباید بایک دانش‌آموزی که از سرکلاس مستقیماً به‌دانشکده میرود وافسر میشود ، دارای یک حقوق باشند. سیستم‌حقوق ارتش طوری است که برای هر درجه هم سنوات خدمت‌وهم میزان‌تحصیلاتش در آن مستتراست. چطور؟ یک ستوان سوم که اولین پایه‌افسری است.

شهرکی — چند نفر درجه دار تا حالا همافر شده‌اند که‌یک‌قانون‌برایشان آورده‌اید؟

سرهنگ افراخته — حدود ۶۸۰ نفر از اینها درجه‌دار بوده‌اند که‌همافر شده‌اند واین قانون هم به‌عرضتان برسانم اساس کارش برهمین مبنا است یعنی برای درجه‌دارانی هست که همافر شده‌اند .یک غیرنظامی ، یک دانش‌آموز که می‌آید ستوان سوم میشود حقوق ثابتش دوهزار و چهل تومان است بعدیک استوار که چند درجه زیر این قراردارد یعنی سه‌درجه ستوانیاری بعد استواریک است حقوقش‌دوهزار وهشتصد وهشتاد تومان است . اگر این استوار بیایدستوان سوم بشودحقوقش دوهزار وچهل تومان می‌شود ، برای اینکه سوابقش محسوب بشود ورفع این اشکال بشود درسابق آن قانون هست که به‌ازاء هرسال سنوات خدمتش پنج‌ضریب حقوقی یعنی پنج تادوازده تومان ، ۶۰ تومان به این داده میشود . بنابراین اگر یک استواری آمد ستوان سوم شد حقوق اولیه‌اش میشود ۱۲۰۰ تومان باضافه ۲۰٤۰ تومان حالا اگر همان‌درجه‌دار بیاید همافر بشود حقوقش میشود. ۲۰٤۰ تومان وآن امتیازی که برای آنها محسوب شده برای‌این وجود ندارد . حالا این شخص درجه‌داری که همافر شد اگر همین الان یافردا بازنشست بشود ، معلول بشود ، فوت کند و یک بلائی سرش بیاید حقوق بازنشستگی‌اش برمبنای همین ۲۰٤۰ تومان است واین‌شخص هم دیگرفرصت ندارد چون این ده‌سال دیگر از خدمتش باقی است وفرصت ندارد که باز بیاید سی‌سال دیگر خدمت کند حالا به فرض که‌وجود داشته باشد . بنابراین از هر جهت این‌بررسی شده وحق اینها هست . علت اینکه اشاره شد که‌اینها قانون میدانستند . درست است فرض قانونی است که حتی آن چوپان پشت کوه‌هم از تمام قوانین مطلع هست ولی واقعیت این نیست. این کسانی که‌آمدند وهمافر شده‌اند اولا از سال ۵۵ و۵۶ به‌بعد بودند ودوسال گذراندند ، درست اکثریت اینها در جریان انقلاب وبعد از انقلاب به‌درجه همافری رسیدند وموقعی که حقوقشان دیدند دائماًمراجعه کردند که سنوات خدمت ما چه میشود ، مرتب بررسی شد واز همان موقع هم‌درارتش حقشان را واقعاً میدانستند که این کار بشود واقداماتی هم شده و این لایحه‌ای که الان در خدمت شما است سه‌چهار سال در جریانات مختلف بوده والان دوباره اینجا مطرح است . بنابراین نمیتوانیم یک چنین بهانه‌ای از اینها بگیریم که شما میدانستید واگر یک چنین چیزی هم تازه گردن نهادند وقبول کردند الان تشخیص داده میشود که حقشان‌است وباید به‌اینها داده بشود واما در مورد اینکه درطرح اصلاح قوانین هست.قبل‌از این بنده باز یک اشاره‌ای بکنم که اگر ما قوانینی‌آوردیم اینجا که قوانین کلی‌نبوده ولی اینجا خدمت شما عرض کنم که هر ماده‌ای ، هر ماده واحده هر چقدر کوچک از مجلس شورای اسلامی گذشته برای ما واقعاًلازم بوده چون‌الان‌عمل شده وبیشتر ناراحتیهابرطرف شده مشخص نمیشود ولی اگر هرکدام از آن مواد اینجا تصویب نمیشد مادر ارتش خیلی مشکلات زیادی داشتیم واما از برکت این موادی که درمجلس تصویب شده واقعاً توانستیم‌خدمات واقدامات‌زیادی در ارتش بکنیم وارتش را امیدوار بکنیم به‌لطف مجلس ولطف تمام‌گردانندگان مملکت ، اما درطرح اصلاح قوانین ارتش این‌در تبصره ۷ ذیل جزء۳ بند «ب» مادهٔ ۱۸۸ آمده است ویک حساب کرده است . در آنجا به‌ازاء هر سال سابقه خدمت سه‌ماه ارشدیت قائل شده ودر مواد دیگری برای سایرین هم هست ولی آن چیزی نیست که الان تثبیت شده باشد وباز ما رویش حرف‌داریم وباید در کمیسیون بحث بشود وسرانجام‌آنها هم ممکن است همانطورکه اشاره کردند تا یکسال دیگر طول بکشد وشاید اصلا تصویب نشود . بنابراین موقعی که‌ما تشخیص دادیم که‌حق است باید نسبت به آن حساسیت داشته باشیم،اشخاصی از اینها فوت می‌کنند، اشخاصی از اینها بازنشسته میشوند ، بعضی‌ها معلول‌می شوند و از همین لحظه که به عرض شما رسیده سزاوار نیست که باز حق اینها را به یکسال دیگر بیندازیم بخصوص که قانون هم از تاریخ تصویبش اجرا میشود حتی این آقایان انتظار داشتند وتوقع داشتند که ما این قانون را به گذشته‌تسری‌بدهیم واز زمان تغییرطبقه‌شان اینکار را بکنیم. بنابراین ازهرجهت این منطقی ومنطبق‌باعدالت است و مورد خواست ارتش است وگرفتاریهای مارا برطرف می‌کند .این برادران ما که در این‌رسته هستند به‌طورمتعدد، به‌طوردسته جمعی ، چند نفر مراجعه کردند وماهم به‌آنها قول دادیم که آنها به‌سرکارشان بروند ویا ایمان به‌کارشان ادامه بدهند ومطمئن باشند که به‌این وضع‌رسیدگی می‌کنند ونمونه‌اش هم یک نفر آقای وزیری است که ما الان اینجا آورده‌ایم درجه‌داری بوده که نوزده سال خدمت کرده وآمده به این‌صنف‌همافر شده ودر حال حاضر در این‌شرائط‌هست ومن‌هم در مواردی گفته‌ام شما سرکارتان باشید، ایشان هستند وهرگاه لازم باشد ازفکرشان کمک می‌گیریم . بنابراین استدعای تصویب آنرا دارم وعرض دیگری ندارم والسلام علیکم ورحمةالله وبرکاته.

رئیس — بسیار خوب ، آقایان صحبتهای مخالف وموافق وتوضیحات از طرف وزارت دفاع را شنیدید ضمناً این را در ذهن‌نداشته باشید که حالا چون در طرح بعدی اصلاح میشود ما الان کوتاه بیائیم. باتوجه به‌اینکه‌مسأله جنگ است و الان هم آقایان همافرها نقش‌های حساسی در تعمیرات و امثال آن دارند. ما خواهش میکنیم آقایان سخت نگیرند.

یکی از نمایندگان — این بار مالی دارد.

رئیس — این لایحه است (نادی — آقای هاشمی! تبعیض با کارمندان دیگر را هم در نظر بگیرید.) تبعیضی نیست. اگر چنانچه جائی چنین تبعیضی باشد باید حل بشود، حالا ما طرفدار تبعیض که نیستیم. این حرف که آقایان زدند روشن بود، دیگر بحث نکنیم. ۱۸۵ نفر حضور دارند. کسانی که با اصل این لایحه موافق هستند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. دستور بعدی را مطرح کنید.

۸— تصویب کلیات لایحه راجع به نحوه اجرای قانون مربوط به خدمت نیمه وقت بانوان مصوب دهم آذر ماه ۱۳۶۲

منشی — گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اداری و استخدامی در خصوص لایحه نحوهٔ اجرای قانون مربوط به‌خدمت نیمه وقت بانوان، مخبر کمیسیون کار تشریف بیاورند.

ناصری(مخبر کمیسیون کارواموراداری‌واستخدامی)-بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. شماره ترتیب چاپ ۲۱۷ و شماره چاپ سابقه ٤۵.

گزارش ازکمیسیون کار و امور اداری و استخدامی به‌مجلس شورای اسلامی:

لایحه راجع به‌نحوهٔ اجرای قانون مربوط به‌خدمت نیمه‌وقت بانوان مصوب دهم آذرماه ۱۳۶۲ مجلس شورای اسلامی که به کمیسیون کار و امور اداری و استخدامی ارجاع شده بود در جلسات مکرر و با حضور نمایندگان دولت مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نتیجه در جلسه مورخ ۶۳/۷/۹ با اصلاحاتی به‌اتفاق آراء به‌تصویب رسید. اینک گزارش شور اول تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد.

چون لایحه نسبتاً طولانی است یعنی هجده ماده دارد من همه را خدمت

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

مجلس محترم نمی‌خوانم فقط یک توضیحاتی را عرض میکنم تا بعد از صحبت موافق و مخالف اگر باز مسأله‌ای باشد خدمتتان عرض میشود. همه نمایندگان محترم استحضار دارند که طبق اصل بیست و یکم قانون اساسی رشد شخصیت‌زن در جامعه اسلامی یکی از وظایف دولت و در حقیقت مجلس است که من یکی دو بند آنرا برای حضور ذهن می‌خوانم. «دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد».

۱ — ایجاد زمینه‌های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی او.

۲ — حمایت مادران بالخصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند و حمایت ازکودکان بی‌سرپرست. با توجه به‌این مسأله برای اینکه زنان جامعه‌ما هم بتوانند در خانه نقششان را ایفاء کنند از نظر تربیت فرزند و هم برای اداره کارهای اجتماعی نیاز به‌وجودشان هست و نمیشود گفت که آنها درکارهای اجتماعی شرکت نکنند، به‌خاطر اینکه احتیاج به‌وجود آنها هست. در همین‌رابطه مجلس شورای اسلامی در تاریخ دهم آذر ۶۲ قانونی راتصویب کرد که مضمون آن قانون این بود: برای اینکه زنها همه بتوانند درکارهای اجتماعی و اداری شرکت کنند و هم به‌خانه و زندگی و تربیت اولاد برسند دولت موظف است لایحه‌ای را تنظیم کند و تقدیم مجلس کند که چه جوری اینها بتوانند درادارات نیمه وقت کار بکنند چون کار تمام وقت استحضار دارید که وقت یک کارمند را می‌گیرد از ساعت ۷/۰ صبح تا قسمتی از بعدازظهر و رفت‌وآمد و اینها دیگر فرصتی برای رسیدگی به‌امور خانه و خانواده نمی‌ماند. براساس این تصویب‌دولت موظف بود که لایحه‌ای را برای اجرای قانون کار نیمه وقت بانوان به‌مجلس بیاورد . این نکته را البته عرض کنم که به‌خاطر اهمیت این مسأله مجلس اینکار را به‌عهده دولت گذاشت که تهیه کند بیاورد و مجلس تصویب کند.ولی در حد یک آئین‌نامه بوده و به‌هیأت وزیران هم میشد اختیار داد طبق قانون اساسی براساس همان قانون مصوب آنها آئین‌نامه اجرائی‌اش را هم بنویسندولی چون کار خیلی مهم بود و باید همه‌جانبه رویش فکر میشد، این به‌عهده مجلس گذاشته شد که بیاید مجلس و در مجلس بحث و گفتگو بشود ودولت هم‌لایحه‌ای را در هجده ماده تهیه کرده و تقدیم مجلس کرده که من خلاصه‌ای از آنها را خدمتتان عرض میکنم. در این لایحه در رابطه با ساعات کار،خانمی که نیمه‌وقت می‌خواهد کار کند حالادرهر قسمتی‌ازادارات ومؤسسات‌باشدبه‌اندازه‌نصف کارمند تمام‌وقت‌ساعات کارش هست‌ونحوهٔ‌تنظیم‌آنهم‌به‌عهدهٔ‌مسؤول‌مربوطه‌است که در آن اداره هست. ممکن است‌تنظیم کند که مثلاشماروزی چهارساعت بیاوکار بکن، سه‌ساعت بیاوکاربکن هرچقدر که‌نصف‌تمام‌وقت‌است یاتنظیم‌بکنند که هفته‌ای‌سه روزمثلاآن‌خانم بیاید کار کند.خلاصه‌تنظیم‌آن‌به‌عهده‌مسؤول‌مربوطه‌آن وزارتخانه وآن مؤسسه هست اما کمتر ازنصف‌ساعت کارمند تمام‌وقت نباید باشد. این‌از نظرساعات کار وازنظر حقوق و مزایا هم باز دراینجا کارمند حقوق ومزایائی که می‌گیردیک سری‌حقوق ومزایای ثابت است، یعنی کارمند درهرکجای مملکت کاربکند آنها رامی‌گیرد ویک‌سری حقوق ومزایای غیرثابت است‌مثل بدی‌آب‌و صعوبت شغل و امثال‌اینها کسی که درتهران کار می کند باکسی که در خوزستان، سیستان و بلوچستان کارمی کند از نظر مزایا فرق دارد. حقوق و فوق‌العاده شغل ثابت که کارمند درهرجا باشد می‌گیرد اینها نصف‌میشوند یعنی به‌اندازه نصف کارمند تمام وقت خانمی که نیمه وقت کار می کند حقوق می‌گیرد اما آنهائی که مزایای ثابت نیست مثل بدی آب وهوا و امثال اینها، صعوبت شغل وسایرمزایائی که ثابت نیست یعنی هرکارمندی درهرجا کارمی کندنمی‌گیرد اینها همه‌اش‌پرداخت میشود علتش هم اینست که فرق نمی کند خانمی که‌در تهران به فرض‌نیمه‌وقت کارمی کند باکسی که درخوزستان، در دزفول، در سیستان وبلوچستان کار می کند با تمام وقت آن هیچ فرقی‌ندارد. خوب آنکه آنجا نیمه‌وقت کار می کند بالاخره دریک‌جای دور از مرکز وبدآب وهوا کار می کند که باید آن‌مزایا را به‌او داد، آن دربرابربدی آب وهوا است که دیگر نیمه وقت وتمام وقت آنجااثری ندارد. لذا مزایای غیرثابت فرق نمی کند البته مزایای غیرثابت یکی دو قلم بیشتر نیست ولی مزایای ثابت نصف میشود . ازنظرمدت حداقل مدتی که یک خانم میتواند نیمه‌وقت کار بکندیک سال است وکمتر ازیک سال اجازه نمیدهند به‌طور نیمه‌وقت کار بکند مثلا شش ماه کسی بگوید من میخواهم نیمه وقت کاربکنم بتواند به‌طور نیمه وقت کاربکند.حداقلش باید مدت یکسال، نیمه‌وقت‌بتواند کارکار بکند. کمتر نمی‌تواند.مثلا شش ماه کسی بگوید من میخواهم نیمه‌وقت کار بکنم، علتش هم مشخص است. به خاطراینکه آن وقت کارها ازهم‌گسیخته میشود مخصوصاً در قسمت‌های آموزشی مثلا خانمی معلم است، دبیراست بیاید بگوید که من شش ماه می‌خواهم‌نیمه وقت درس بدهم. خوب نمیشود نه‌شاگرد چیزی می‌فهمد، با مشکلاتی روبرو میشود، وزارتخانه با مشکلاتی روبرو میشود . لذا حداقل مدت یکسال است که براساس‌آن کارهایش را آن وزارتخانه و مؤسسه تنظیم میکندودرقسمت‌های آموزشی که خانم‌ها اکثراً درآن قسمت هستند وشایسته هم هست‌دراین‌قسمت خانم‌ها بیشتر جذب بشوند این مخصوصاً اگر کمتر از یکسال بشود ایجاد اشکال می کند. در رابطه با مرخصی هم باز همین‌طور. هرکارمندی دریکسال یک‌ماه حق مرخصی دارد که مرخصی استحقاقی است علاوه برمرخصی استعلاجی‌واینها که با توافق رئیس مربوطه‌اش انجام می‌گیرد هرکارمندی هرسال یک ماه مرخصی دارد. این دربانوان نیمه‌وقت نصف میشود. درحقیقت پانزده روزمیشود و ذخیره‌ای که می‌تواند دراین رابطه داشته باشد ۷ روز است چون درآنجا یک ماه را پانزده روزش را می‌تواند ذخیره بکند ولی دراینجا دیگر پانزده روز را نمیشودنصف کرد. هفت روز ونصف میشود که به‌هیچوجه‌امکان ندارد. لذا هفت روز می‌تواند از مرخصی‌اش را ذخیره‌بکند.

در رابطه با بازنشستگی‌هم نصف مبالغی که به‌عنوان کسورات‌هر کارمندی پرداخت میکند این کارمند نیمه‌وقت بانوئی که نیمه وقت کار می کندمی‌پردازد ولی اگرسی‌سال‌نیمه‌وقت کار کرد به‌عنوان‌مثال‌بعدازسی‌سال‌می‌تواندبازنشسته‌بشود. دیگراینجالازم‌نیست‌شصت سال کاربکندچون کارمند باسی‌سال‌می‌تواند بازنشسته بشود حداکثر اینجا لازم نیست شصت سال بشود. هریکسالی که‌نیمه‌وقت کار می کندازنظربازنشسته‌شدن‌یکسال‌حساب‌میشود.سی‌سال‌نیمه‌وقت کار کردبعدازسی سال می‌تواندبازنشسته بشود اما کسوراتی که‌می‌پردازد نصف‌آن مبلغی است که کارمند تمام‌وقت‌می‌پردازد وحقوق‌ومزایائی که‌بعد ازبازنشستگی‌می‌گیردبازنصف کارمند تمام وقت را به‌طور طبیعی می‌گیرد . فقط یک حالت استثنائی دارد که تاسه‌سال اگر یک بانوی نیمه‌وقت ، کسی که‌نیمه وقت کار می کندتاسه‌سال اگر تمام کسورات را پرداخت کرد نه‌نصفش را تمام کسوراتی که یک کارمند تمام وقت پرداخت می کند پرداخت کرد بعد از بازنشستگی می‌تواند به همان میزان سه‌سال حقوق بگیرد بیشتر از آن دیگراسکان ندارد . ویک‌نکته‌ای هم هست که درپایان من تذکر میدهم خدمت آقایان وخواهران این است که به جای این کارمندان نیمه وقت هیچ‌وزارتخانه‌ای حق استخدام کارمند جدید را ندارد . این کلیاتی‌بود که در رابطه با این لایحه لازم بود خدمت نمایندگان محترم توضیح داده بشود وبه‌نظرم لایحه بسیار خوبی است ودر کمیسیون‌هم کار نسبتاً زیادی هم در دور اول ، هم در دور دوم روی این لایحه انجام شده حالا اگر بعد از صحبت موافق ومخالف مسأله‌ای باشد من در خدمتتان هستم.

رئیس — بسیار خوب مخالفین وموافقین بعد از تنفس صحبت می کنند . حالا یک‌ربع ساعت تنفس میدهیم. (جلسه ساعت ۱۰/۳۰ به‌عنوان تنفس تعطیل ومجدداً در ساعت ۱۱/۰۵ به‌ریاست آقای محمد یزدی (نایب‌رئیس) تشکیل شد).

نایب‌رئیس (یزدی) — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم ، جلسه برای ادامه مذاکرات رسمی است . دستور را شروع بفرمائید.ظاهراً طرح نیمه وقت بانوان مطرح هست مخالف وموافق باید صحبت کنند .

منشی — اولین مخالف این طرح آقای یحیی سلطانی بفرمائید .

یحیی سلطانی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم ، من بااصل کلی این طرح مخالف نیستم. مواد ۱۴ و۱۵ و۱۶ مورد صحبت است .

مادهٔ ۱۴ دارد : مشمولین این قانون به‌هیچ وجه وتحت هیچ عنوان نمی توانند در وزارتخانه‌ها ومؤسسات وشرکت‌های دولتی یاغیر دولتی دیگر به کار اشتغال ورزند . این تحت چه‌ضابطه‌ای است ؟ چه‌طور مامی‌توانیم یک‌شخصی که نصف وقتش را در استخدام دولت قرارداده محدودش بکنیم که نصف‌وقت دیگر را تو نمی‌توانی بروی جای دیگری کار بکنی . این باضابطه فقهی منطبق نیست مضافاً براینکه ممکن است علت نیمه وقت بودنش این باشد که به زندگی‌اش نمی‌رسیده با این حقوق . یک جائی پیدا کرده که نیمه‌وقت حقوق کافی پیدا می کند واگر یکسال بخواهد آنجا ونصف روزش را کار بکندمیتواند مقداری از زندگیش را تأمین بکند یااقساط واسش را بدهد به‌این علت تقاضا می کند که‌نیمه وقت کار بکند ، بقیه‌اش را هم برود جای دیگر کار بکند. ما

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

تحت چه‌قانونی می‌توانیم محدودش بکنیم که‌شما اگر نیمه‌وقت‌در این مؤسسه کارکردید بقیه وقتتان را در جای دیگر نمی‌توانید کار بکنید . وما بخواهیم بقیه وقتش هم مجبور بکنیم که در خانه بنشیند یا استراحت بکند یا همین جور بیکار بگردد . ما نمی‌توانیم یک‌چنین محدودیتی برایش درست کنیم.

ماده ۱۵ می‌گوید : استخدام جدید به هر شکل به‌جای کارمندان نیمه وقت ممنوع است .

اگر کارمندی نیمه‌وقت شد جایش را چه‌چیزی باید پربکند ، یعنی آیا این ساعت‌های بعدیش را که کارنمیکرده که‌به‌هیچ شکلی ما نتوانیم کسی دیگررا به‌جایش‌نصب بکنیم آن بقیه کارهایش چه‌میشود؟ وچه‌طور می‌تواند مثلا یک کسی که‌معلم‌بوده‌بقیه‌ساعت‌هایش‌را کلاسش‌تعطیل بشودیااگر کاری‌دیگرنمیکرده کاردیگرش‌تعطیل‌بشود. چه‌معنادارد که‌نشود به‌جایش‌استخدام کردبنحوپیمانی یا به‌نحو ساعتی. که اینجا نوشته «استخدام جدید به‌هرشکل». مادهٔ ۱۶ دارد: «پرداخت فوق‌العاده اضافه‌کار ساعتی و فوق‌العاده روزانه به‌این قبیل کارکنان ممنوع می‌باشد.» ما در اطلاق این قضیه باز حرف داریم که اگرقرار باشد شما نتوانید کسی دیگر به‌جایش استخدام بکنید . حالا این شخص دربین این‌مدتی که نیمه وقت‌بوده امروزش می‌تواند یک ساعت اضافه بایستد و مؤسسه هم‌به یک ساعت اضافه‌اش نیاز دارد. حالا اگر مایک هم‌چنین محدودیتی درست‌بکنیم آن به‌خاطراینکه حقوق نمی‌گیرد نمی‌ایستد. مؤسسه هم کارش معطل می‌ماند. بنابراین من با مادهٔ ۱٤ و مادهٔ ۱۵ ومادهٔ ۱۶ مخالف هستم که این‌ها حذف بشود. برای اینکه این خلاف‌فقه هست و دست وپاگیر است. محظور هم برای مؤسسه درست می‌کند و هم برای آن‌خانمی که نیمه وقت می‌خواهد کاربکند. این عرض بنده است وبا کلیاتش هم مخالف نیستم.

نایب‌رئیس (یزدی)— بله درشور دوم اصلاح میشود. موافق صحبت کند.

منشی — اولین موافق خانم بهروزی هستند.

مریم‌بهروزی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، تعاونوا علی‌البر والتقوی قبل‌از جواب به مخالفت برادرمان درمورد خود لایحه عرض می‌کنم که از لوایح بسیارخوبی است که برای ایجاد تسهیلات بیشتر جهت بانوان کارمند هست که اگر چنانچه در اول استخدامشان فرزندان کمتری داشتند یا اصلا فرزند نداشتند، ازدواج نکرده‌بودند یا اگر فرزندانشان را نزد کسانی می‌گذاشتند مثل مادر یا مادر همسرخوب حالا برایشان مقدورنیست در اثرپیری و فرسوده شدن آنها یااز بین رفتن آنها به‌هرحال آن مشکلاتی که برای خانم‌های کارمند هست چه‌در سال‌های بعداز کارکردنشان چه‌از اول استخدامشان ممکن است که چنین مشکلاتی داشته باشند. ونیروهای مؤثر وخوبی باشندبرای جامعه و بشود از تحصیلاتشان و فکرشان و وقتشان استفاده کرد. لذا با آزادی می‌توانند نیمه وقت در استخدام دولت دربیایند ، نیمه‌وقتشان را در اختیار دولت و خدمت به جامعه بگذارند ویا هروقت که مشکلات برایشان پیش آمد می‌توانندتقاضا کنند تا از نیمه وقت کار استفاده کنند ونصف آن را هم به مسائل خانوادگی‌شان و مسائل مربوط به خودشان برسند دراین لایحه اتفاقاً بار مالی هم ندارد به خاطراینکه با نصف کار نصف حقوق هست ازطرفی محدودیت هم‌برای کارمندان ندارد به‌خاطر اینکه هم می‌توانند از ساعات کار استفاده کنند یعنی‌در اصل از ساعات کار استفاده می‌کنند منتها می‌خواهند این را در تمام روز استفاده کنند مثلا سه‌روز در هفته را سرکار بروند. فرض اگر ۳۶ ساعت‌می‌خواهند کارکنند که‌روی سه‌روز درهفته‌بروند یا نه‌شش روز را بروند منتها نصف ساعت کارکنند که‌روی هم نصف ساعات میشود درماه وبه‌طورکلی درزمان خدمتشان. ویک سال هم که حداقل تقاضایشان هست تا هر زمانی هم که بخواهند می‌توانند استفاده کنند حتی این لایحه برای خانم‌هائیکه پیمانکار هستند یعنی کارمند پیمانی هستند که نمی‌توانند از آن استفاده کنند تقاضا دارند که حتماً آنها هم بتوانند استفاده کنند. گرچه وقتی دوره قبل این لایحه مطرح بود که اصل لایحه‌تصویب شد و بعد برای نحوه اجرایش دو مرتبه دولت لایحه تهیه کرد رادیوهای بیگانه سر و صداهائی بلند کردند که این‌گونه لوایح به خاطرکنارگذاشتن زن‌ها است ازکارهای دولتی و باز اینجاگرچه ما هر چه کارهای خوب و مثبت و به نفع جامعه درکشورمان انجام بگیرد بالاخره از این قبیل صحبت ها هست ولی باز هم من برای کسانیکه ممکن است سوء تفاهم شده برایشان توضیح میدهم که این نیمه وقت کارکردن با تقاضای رسمی خانم‌های کارمند هست و با موافقت بالاترین مقام مسؤول یعنی بیشتر استفاده‌اش برای خانم‌های کارمند است و از گذشته هم تقاضای فراوان داشتند زنان کارمند که هر چه زودتر این لایحه بیاید به مجلس و تصویب بشود که زودتر بتوانند از این تسهیلات و از این آزادی بیشتر درکار برخوردار بشوند . و دیگر مخالفت برادرمان هست که می‌گویند: « چرا به جای آنها نمیشود کارمندان دیگری استخدام کرد .» به خاطر اینکه تورم کارمند ایجاد میشود الان به اندازه کافی تورم کارمند هست و اگر قرار باشد به جای این نیمه وقت کارمند ها باز نیمه وقت دیگرگرفته بشود هم تورم کارمند میشود و هم رفت و آمدها زیاد میشود ، روی ترافیک اثرمی‌گذارد و به هر حال به صلاح نیست . و دیگر در مورد اینکه: چرا آنها نمی توانند جای دیگر استخدام بشوند . به این دلیل است که اگر اینهامی‌توانند کارکنند چرا باید ازکاری که به آن مشغول هستند وکار ثابت اداریشان هست از آن چرا باید نیمه وقتش راکناره‌گیری کنند وکار نکنند و در جای دیگر به‌کار مشغول بشوند . دو مرتبه یک سری برای استخدام این خانمی که در یک اداره نیمه وقت کار می‌کند نیروئی صرف بشود و در جای دیگر به‌کار مشغول بشود . و اینکه این دیگر نباید در اداره دیگر استخدام بشود به همین دلیل است چون ممکن است که در اداره دیگر فرض حقوق بیشتری داشته باشد . بخواهد آنجا کارکند که این صحیح نیست و آن نظری راکه برای تهیه این لایحه بوده اعمال نمی‌کند. و همانطورکه‌گفتم به جایشان هم نباید دیگرکسی استخدام بشود و آنها در جای دیگر هم مشغول به‌کار نشوند . در مؤسسات یا شرکت های غیر دولتی هم مشغول به‌کار نشوند چون چه بسا دولت مجبور باشد به جای این‌ها کارمندان تمام وقت دیگری بگیرد و این‌ها نیرویشان را در جای دیگر صرف بکنند برای شاید بردن منافع بیشتر . به هر ترتیب این لایحه یکی از لوایح بسیار خوبی است که هم به نفع خانواده‌ها است ، هم به نفع بانوان کارمند است ، هم برای دولت بارمالی ندارد و قبلا هم اصل لایحه تصویب شده این فقط نحوه اجرای قانون هست که ان‌شاءالله باز هم به‌تصویب نمایندگان محترم خواهد رسید. والسلام علیکم و رحمةالله‌وبرکاته.

منشی — مخالف بعدی آقای غلامرضا فدائی .

نایب رئیس — آقای فدائی نیستند ؟ مخالف بعدی را بگوئید.

منشی — آقای عبدالحسین ساوه.

ساوه— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. مخالفت بنده به این معناکه با نیمه وقت شدن بانوان کارمند مخالف باشم نیست ، بلکه از چند جهت است که به عرض برادران و خواهران میرسانم.

مثل اینکه کار مجلس بیشتر صرف وصله کاری دارد میشود آن هم وصله روی وصله . قانون استخدام کشوری جامه هزار وصله‌ای بوده که به ارث رسیده به ما و بعد از انقلاب هم به خصوص بعد از آن که مجلس دوره اول تشکیل شد مرتب اصلاحیه والحاقیه آورده‌اند وتصویب شده بعضی ها هم‌البته رد شده وبرگشته. در حالی که ما هم‌اکنون ضمن لوایحی که در مجلس داریم مسائل اساسی‌تری مثل اساسنامه کمیته، مثل اهداف وزارت امور خارجه، طرح قانونی نفت یا عرض کنم که همین قانون نظام نوین ارتش را داریم که هرچه وقت روی اینها صرف کنیم جا دارد.

مسأله دوم اینکه دراین زمینه ما دچار فقد قانون‌نیستیم. ممکن است که آن قانونی که هست یک ایراد آئین‌نامه‌ای داشته باشد که هیأت دولت‌می‌تواند آئین‌نامه را اصلاح بکند. در سال ۵۶ ماده واحده‌ای به تصویب رسیده تحت عنوان« خدمت غیر تمام وقت بانوان» که البته حداقل نیمه وقت می‌توانستند باشند. ویا یک تبصره بعد هم آئین‌نامه ۱۳ ماده‌ای باسه چهار تا تبصره هیأت دولت تصویب کرده یک ضعف‌هائی دارد که الان قابل اصلاح است واز آنجائی که ما منتظر قانون استخدام کشوری برمبنای آرمانهای نظام جمهوری اسلامی هستیم حالا ما بیائیم تکه، تکه قانون را اصلاح کنیم بعداز یکسال دست روی هر قسمت بگذاریم می‌گویند ، مصوب مجلس شورای اسلامی است. به آنجا می‌رسیم که می‌گوئیم خوب تمام قانون استخدام کشوری پس شده مصوب ودیگر احتیاجی به‌تعویضش، اصلاحش وتجدید نظر درآن نیست. نظر بنده این است با بودن آن قانون قبلی که البته بانوان تا زمانی که فرزندشان به سه سالگی می‌رسد مجازند با تصویب بالاترین مقام از خدمت نیمه وقت یا غیر تمام وقت استفاده کنند وبعد هم تا زمانی که ان‌شاءالله قانون جدید تصویب میشود آن عیب‌هایش مرتفع بشود واگر ایراد جزئی‌هم داشته باشد ایراد آئین نامه‌ای هست اصلاح می‌کند هیأت دولت، اگر هم منع قانونی دارد

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

این اجازه را مجلس بدهد که وقت مجلس روی این قبیل مسائل گرفته نشود وگرنه مسأله‌نیمه وقت شدن بانوان مسأله‌ای نیست که باآن بنده با بسیاری از برادران مخالف باشند بلکه غرضم این است قانون هست با یك اصلاح آئین‌نامه‌ای قابل استفاده خواهد بود. وانشاءالله قانون جدید استخدام کشوری که آمد به مجلس تمام این مسائل را برطرف می کند ویك قانون منظم وجامعی به معرض اجراء قرار می‌گیرد. در حال حاضر قانون استخدام طوری شده هر کس، هر کارگزینی به میل خودش اگر بخواهد یك تعبیر وتفسیری داشته باشد می‌گردد یك تبصره‌ای در این پیدا می کند . دو تا کارگزین در دوتا اداره مختلف یا دو تا شهرستان مختلف دوجور برداشت می کنند وعمل می کنند که باید از این حالت سردرگمی بیاید بیرون واصلاح بشود. بنابراین پیشنهاد من این است که این مسأله باشد تا زمانی که قانون جدید تصویب شود انشاءالله والسلام‌علیکم‌ورحمةالله‌وبرکاته .

نایب رئیس— موافق بعدی.

منشی— موافق بعدی آقای دهقان هستند.

عزت‌الله دهقان — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. همانطورکه برادران عزیز توجه فرمودند مخالفتی بااصل این لایحه نشد. جناب آقای سلطانی یکی، دوتا از مواد را مورد دقتشان قراردادندو فرمودند که به‌جای‌افرادی را که نیمه وقت می کنیم دست مدیران ادارات بسته است که نمی‌توانند کمبود افرادی را که از نیمه وقت کردن این بانوان حاصل میشوند نمی‌توانند به جایش استخدام کنند. اگر بتوانند استخدام کنند اصلا خلاف فرض لازم می‌آید. فرض این بود که این خواهرها احتیاجی به وجودشان نیست فعلا واجمالا. یعنی اگر که رئیس آن اداره احتیاجی به وجود این خواهر داشته باشد که اصلا با نیمه وقت شدنش مخالفت می کند یعنی اصلا پیش نمی‌آید که موافقت بکند که تو نیمه وقت بشو واحتیاج داشته باشد که دوباره به‌جایش استخدام کند. عرض کردم که خلاف فرض است. اشکالی راهم که جناب آقای ساوه داشتند ایشان هم با اصل لایحه هیچ مخالفتی نداشتند فرمودند که مجلس باید به مسائل کلی کشور برسد که آن‌هم اصل قابل قبولی است، همه قبول دارند. امابرجزئیات‌هم گاهی فوائدی مترتب است که هم بر دولت و هم برمجلس واجب است که به این مسائل هم توجه کند. اما اصل این‌لایحه خوب برادرها توجه دارند که وظیفه اصلی خانمها ووظیفه اصلی زن این است که مادر باشد ووظیفه اصلی‌اش مادری است الا در مواردی که ما احتیاج به وجود خواهران داریم، مثل پرستاری، مثل جراحی دررابطه‌با بانوان، مثل معلم بودن در مدارس دخترانه، مثل دبیر بودن در دبیرستانهای دخترانه، مثل معلم بودن در مدارس راهنمائی. در این قبیل جاها که ما احتیاج به وجود زن داریم خوب اگر که یك خواهری آنجا مشغول تحصیل باشد مشغول تدریس باشد آن رئیس اداره‌اش با نیمه وقت شدنش مخالفت نمی کند. منتها این لایحه را آوردیم برای چه؟ برای بعضی از جاها مثل بعضی ازکارخانه‌ها، مثل خواهرانی که درارتش مشغول به کار هستند، مثل خواهرانی که در نیروی هوائی مشغول به کار هستند، بعضی از خواهرانی که در شهرداریها مشغول به کار هستند وخود آن مؤسسه هم می‌داند که ازاین خواهران کاری ساخته نیست آنجا. کاری که اسمش را بشود کارگذاشت نیست این خواهر از وظیفه خطیر مادری‌اش باز مانده است به‌وظیفه مادری نتوانسته برسد. الان هم بازدهی ندارد. ضرورتی ندارد که این خواهر.... همین الان‌هم متأسفانه در بعضی ازجاها به محض اینکه تلفن را می‌زنیم اول کسی که‌تلفن‌را برمی‌دارد یك خواهری است. همان خواهری که تلفنچی است‌حالا که‌فهمیده است که از وظیفه مادری باز مانده است می‌خواهد بگوید آقا مرا نیمه وقت کنید که نصف وقتم را به اینکاری که وجود من‌هم در اینجا ضروری نیست برسم و هم به وظیفه خطیر مادری که وظیفه اصلیم هست برسم. بنابراین یکی از مواردی که این لایحه خیلی خوبی است و دراین رابطه حتی برمبنای قانون اساسی هم هست وقانون اساسی هم توجه داده است که همه‌امکانات رادررابطه با مسائلی که کیان خانواده را تضمین می کند وکیان خانواده را مستحکم می کند بایستی دولت ومجلس در این رابطه‌ها کارکنند. وانصافاً این لایحه یکی از آن لوایحی است که به این سمت دارد توجه داده میشود. آن جاهائی که ضرورت دارد وجود خواهران اهلاو سهلا بمانند وباید هم بمانند وبر خواهرها هم واجب است که بروند طبیب زنانه بشوند، دندانپزشك زن بشوند، معلم زن بشوند، دبیر زن بشوند. آنجاهائی که‌لازم است باشند که رئیس اداره وبالاترین مقام اجراء باآنها موافقت نمی کند. اما درجاهائی که ضرورت ندارد وجودشان اینها اقلا بتوانند از هرجای ضررکه برگردند نفع است، نصف وقتشان را در اداره بگذرانند ونصف حقوق بگیرند ونصف وقتشان را هم به مادری وبه مسائل خانوادهشان برسند. بنابراین ما بااین موافقیم وشور اول این لایحه هم‌در مجلس اول در مجلس دوره اول رأی آورده وبحث دیگری هم ندارد وبحث‌را هم کوتاه می کنیم انشاءالله برادرها بدون هیچ دغدغه خاطری به این رأی بدهندکه اکثر خواهران متعهد ما بااین لایحه موافق هستند. والسلام‌علیکم ورحمةالله‌وبرکاته .

منشی— آقای سید ابوالحسن موسوی مخالف بعدی هستند .

سید ابوالحسن موسوی— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، خود نفس این لایحه بنظر من از بهترین لوایحی است که می‌تواند بزرگترین خدمت را به زنان جامعه ما بکند . ولیکن متأسفانه استخوان بندی لایحه به‌گونه‌ای است که احتمال کمتر می‌رود که بتواند این هدفی راکه مخبر محترم کمیسیون بیان کردند تأمین بکند . توجه داریم که ما از نیروهای زن جامعه مادام که ازدواج نکرده‌اند و دارای فرزند نیستند بهترین استفاده را می کنیم، از نیروی شان ولیکن موقعی که ازدواج می کنند و دارای فرزند می‌شوند این‌ها مدام دنبال این هستند که کارشان سبك بشود و خود بنده این را به تجربه عرض می کنم که بارها ما از نیروهای بسیار مفید خواهران می‌خواستیم استفاده بکنیم ولیکن این‌ها مهم‌تر دلیلشان این بود که ازدواج کرده‌اند و دارای بچه هستند و نمی‌توانند آن کار تمام وقت راکه هر روز بیایند و در اداره کار بکنند به عهده بگیرند و انجام بدهند و با ارائه این لایحه هدف ما این است که خدمت کاملی بکنیم ولیکن این لایحه به عقیده من ناقص است. یعنی من که به عنوان مخالف این لایحه صحبت می کنم به عنوان موافق از حمایت کامل تر از قشر زنان جامعه سخن می‌گویم و توجه بکنیم که ما قیوداتی راکه اینجا ذکرکردیم یك قیدش این هست که زن می‌تواند حداقل یکسال مرخصی بگیرد . سؤال من این است که اگر بنا باشد که زنان جامعه ما همه شان آنطوری که ما از نظر موافقین محترم می‌فهمیم این است که دقیقاً توجه دارند که قشر عظیمی از زن‌های جامعه ما این ها نصف وقتشان راکار بکنند و نصف وقتشان را در خدمت به فرزندانشان باشند . ما می‌خواهیم این را عرض بکنیم که آیا اگر بنا باشد که قشر عظیمی ازکارکنان زن جامعه ما این‌ها بخواهند تقاضای مرخصی بکنند برای سنوات بیش از یکسال و با این قید ماده ۱۴ که استخدام ممنوع میشود ، استخدام را ممنوع می کنیم برای آن دستگاه دولتی جبران این مافات را می‌خواهیم چگونه بکنیم. این یك مطلب هست که بایستی در این رابطه حتماً فکر بشود که اگر می‌خواهیم ما لایحه کاملی را به عنوان حمایت از زن بدهیم والا به عقیده من این واقعاً ناقص است و فردا مجری نمی‌تواند اجرا بکند . شما نوشته‌اید که بالاترین مقام اجرائی بایستی اجازه بدهد خوب بالاترین مقام اجرائی هم می‌گوید نه من به وجود شما نیاز دارم به آن یکی هم می‌گوید نیاز دارم به آن یکی هم می‌گوید نیاز دارم. آخرش چه میشود ؟ برمی‌گردد به همان حالت اول یعنی زنانی راکه آن ایام زایمانشان هست سه سال حداکثرش یکسال یعنی بیش از یکسال ما به هیچ زنی نمی‌توانیم مرخصی بدهیم و ضایعات عدم وجودشان را نمیشود جبران کرد . این یك مطلب . مطلب دیگر این هست که ما در این ماده ذکرکردیم که : (ماده ۱۴ است ماده قبلی که من عرض کردم ماده دیگری بود) در مادهٔ ۱۴ ذکر شده است که :« در صورت موافقت با تقاضای خواهران به نیمه وقت این ها در جای دیگری اگر مشغول شدند (برادران و خواهران توجه بکنند دقت بشود) اگر در جای دیگری این ها مشغول بشوند فقط مستعفی شناخته میشوند .» من می‌خواهم عرض کنم که با تایید این ماده باز هم ما یك راهی را باز می کنیم برای اینکه نیروهای خوب و مفید در یك دستگاه راحت بروند در دستگاه دیگری کار بکنند و الان که ما نگران آموزش و پرورش هم هستیم و از آن طرف نگران فرار نیروها هم بعضاً به لحاظ مشکلاتی که هنوز رسیدگی نشده هستیم این نیروهم هم خیلی راحت می‌روند در یك جای دیگری که درآمد زا هم هست کار می کنند و ما طبق این ماده می‌گوئیم خیلی خوب پس مستعفی شناخته میشوید در اینجا . نکته دیگر هم تکرار هست در مادهٔ ۶ و مادهٔ ۱۱ که این را هم پیشنهاد

کتابخانه مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

می‌کنیم که‌این دو تا یعنی این تکراری هست به نحوی و بهتر بود که این دو تا ادغام میشدند بنده عرضی ندارم و تاکید می‌کنم که نفس این لایحه به عنوان حمایت از حقوق زن بسیار مفید است ولیکن این قیودات به عقیده من نمی‌تواند آن نظر را تأمین بکند . والسلام‌علیکم‌ورحمةالله‌وبرکاته.

منشی — موافق بعدی آقای موسوی پور.

موسوی پور— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، بحمدالله این طوریکه از صحبت مخالفین معلوم شد کسی با اصل لایحه مخالفت نکرد و بعضی از صحبت‌هایشان در مورد جزئیات لایحه بود که حقیقتاً آنها هم آنچنان وارد نیست . اگر ما به ماده‌های این لایحه توجه بکنیم می‌بینیم که اجازه دادن خدمت نیمه وقت ابتدا با تقاضای فرد مستخدم شروع میشود و در صورتیکه خدمت این فرد در آن اداره یا مؤسسه ضروری نباشد ، آن فردی که مسؤول اجرایی بالا است به این اجازه میدهد . پس بنا براین ، این در موقعی است که در واقع کار فرد مستخدم در منزل (یعنی کار یک زن) ضروری باشد ، مثل تربیت کودکش ، یا حفاظت از کودکش یا در دوران بارداری یابالاخره‌رسیدگی به کارهای خانه. اگر ضروری شد وکار و شغلش در اداره نسبت ضرورتش کمتر از کار در خانه شد خوب ، این میتواند و به او اجازه داده میشود که برود و به کار نیمه وقت بپردازد و حقوقی را که به اندازه همان کارش به او تعلق میگیرد در واقع بگیرد، و این ، این جوری نیست که بعضی از برادرها ذکر میکردند که باعث میشود این اجازه نیمه وقت ، بعضی از ادارات ما که احتیاج زیاد به مستخدمین خودش دارند خالی بماند ، نه وقتیکه در آن اداره کار این فرد ضروری باشد اصلا به او اجازه داده نمیشود. در موارد ضروری هم از قانون قبلی مثل زمان بارداری استفاده می‌کند. ولی بعضی از برادرها که می‌گفتند که اگر این فرد احیاناً نیمه وقت اجازه بگیرد و برود در یک مؤسسه دیگری مشغول کار بشود در آن زمان در حکم مستعفی شناخته میشود چنین انسانی را آدم پیدا نمی‌کند ، که فردی بیاید چند سال در محلی کار بکند ، سابقه کار دارد ، از نظر حکم‌گروه و پایه در یک سرزی هست بیاید همه را ترک بکند و در یک جای جدیدی برود و مثلا به اشتغال در آنجا راضی بشود و از مزایای حقوقی اش مثل پایه وگروه صرفنظر بکند . چنین فردی هم در واقع پیدا نمیشود . بنا براین با توجه به به موافقت حتی مخالفین از اصل لایحه و رسا بودن ماده‌های این لایحه برای چنین فرد و مستخدمی من از نمایندگان محترم ، خواهران و برادران تقاضایم این است که با حل این مشکل و بیشتر رسیدن زنان مستخدم مخصوصاً به کارهای خانه وکودکانشان انشاءالله به این لایحه رأی بدهند . والسلام علیکم و رحمةالله.

نایب رئیس — مخالف بعدی صحبت کند.

منشی — آقای شینی مخالف بعدی .

شینی مصطفی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. من هم مثل سایر برادرهای موافق باکلیات این طرح موافقم و این را یکی از افتخارات مجلس میدانم که حقوق زن را رعایت می‌کند و در نظر دارد و احترام به حقوق حقه زن میگذارد اما ....

نایب رئیس — طبعاً اگر جزئیات هست اجازه بدهید در شور دوم بررسی بشود چون دیگر مخالفین هم همین حالت را داشتند این شور اول است .

شینی مصطفی — جناب آقای یزدی ! برای روشن شدن دو ماده‌اش ، چون یکی از خواهرها و برادرها اشاره به این مسأله کردند لازم میدانم بگویم من قصد داشتم نگویم....

نایب رئیس— البته در شو اول هم می‌توانید در جزئیات تکیه کنید.

شینی مصطفی— چون اشاره شد ناچار شدم بگویم. دررابطه با مادهٔ یک این لایحه اینطور آمده است که این نیمه وقت شدن، دنباله‌اش این است که این خانمها می‌توانند در صورت موافقت وزیر یا بالاترین مقام مؤسسه متبوع خود از خدمت نیمه وقت استفاده کنند. این مغایر است با آن چیزی که برادران اشاره کردند که به خاطر حفظ کیان خانواده است وبه خاطر حقوق زن است. فرض را براین بگذاریم که در یک اداره‌ای مسؤول آن اداره بخواهد تبعیض قائل بشود ونخواهد منصفانه قضاوت بکند و دراثر آن اختلافاتی که در اداره هست حق یک خواهر را نادیده بگیرند . بنابراین اینجا ایجاد تبعیض میشود. وقتی یک خواهر می‌بیند در یک اداره‌ای یادر یک وزارتخانه‌ای ویا مؤسسه‌ای آن خواهرهایی که آنجا شاغل هستند ازمدت نیمه وقت استفاده می‌کنند، امادر وزارتخانه دیگری باتوجه به‌اینکه منع استخدام هم هست وآن وزارتخانه نمی‌تواند آن خلا را پر کند می‌بیند که، آن نمی‌تواند استفاده کند. بنابراین این تبعیض را به عینه می‌بیند واین خودش یک اشکال به‌وجود می‌آورد. من نظرم این است که (وپیشنهادی هم دراین رابطه دارم که به کمیسیون محترم هم خواهم داد) یک کمیسیونی ویک هیأتی بیایند تصمیم بگیرند وتصمیم براساس نظر یک فرد نباشد براساس نظر مسؤول واحد یک اداره نباشد که ایجاد تبعیض بکند، این یک مورد.

مورد دوم در مادهٔ ٥ ، است، مادهٔ ٥ ، دست آن اداره یا مؤسسه را بسته است که از استخدام به هرشکل خودداری کند، طبعاً اگر قرار است ما حفظ کیان خانواده را درنظر داشته باشیم واحترام به حقوق زن بگذاریم ودلیل‌مان این باشد که این خواهرهائی که هم احتیاج مادی دارند وهم احتیاج معنوی دارند یعنی نیاز هست که به کار مادری که همان طوریکه اشاره کردند وظیفه اصلی شان هست بپردازند، بنابراین بارفتن این خواهرها اگر قرار است از آن مدت نیمه وقت استفاده کنند خلایی ایجاد خواهد شد. از طرفی مادهٔ ٥ ، می‌گوید که هیچگونه استخدام یعنی به‌هر شکل حتی روز مزد، حتی پیمانی ممنوع است. دست آن وزارتخانه را بسته است. بنابراین خلاء ایجاد خواهد شد. حالا من می‌خواستم بگویم که این لایحه ناقص است. بهر حال باید یک ماده‌ای، یک تبصره‌ای بیاید که این خلا را بتواند پر بکند . لااقل اگر قرار است که یک تعدادی بروند از آن نصف حقوقی که از اینها کسر میشود، باتوجه به این همه بیکار که در مملکت داریم، باتوجه به این همه جوانان سرگردانی که در خیابانها پرسه می‌زنند میشود از آنهایی که بهرحال صالح ووارد هستند استفاده کرد واین خلاء راپر کرد. بنابراین همان طوریکه عرض کردم من باکلیاتش موافقم. اما بااین دو ماده به شدت مخالفم واعتقاد وپیشنهادم براین است (که انشاءالله پیشنهاد هم به کمیسیون خواهم داد) که این دو ماده را اصلاح بکنند. والسلام‌علیکم‌ورحمةالله.

منشی— موافق بعدی آقای مهدی یعقوبی هستند که جایشان را باآقای کیاوش عوض کرده‌اند. آقای کیاوش بفرمائید.

کیاوش— بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم، مثل اینکه با این صحبتها که شد هدف غایی‌و نهایی ازاین لایحه فراموش شد. برای اینکه به هدف نهایی این لایحه توجه بکنیم مقدمه‌ای در قانون اساسی هست که دیدگاه جمهوری اسلامی و اسلام را دربارهٔ زن بیان می‌کند ومی‌فرماید که دراین قانون اساسی زن چه بوده، ماالان از زن چه نوع برداشتی باید داشته باشیم. باتوجه به این مقدمه که مجبورم قسمتی از آن را بخوانم ویا توجه به سه اصل مهم، اصل سه بند ٤ واصل ۲۰ واصل ۲۱ دقیقاً توجه خاصی دراین لایحه برای اجرای این اصول قانون اساسی شده است. ویا شرحی که انشاءالله خواهیم داد برادرهائی که نگرانی ازاین لایحه دارند کاملا رفع خواهد شد. در مقدمه قانون اساسی می‌فرماید که اولا زن یکی‌از بنیادهای اصیل اجتماعی اسلامی است، منتها هویتش در نظام پلید شاهنشاهی از بین رفته بود، هویت او تبدیل شده بود به یک شیئی ویا ابزارکار که در خدمت اشاعه مصرف زدگی واستثمار بوده است. وظیفه دولت این است که این بنیاد اصیل جامعه را واین کانون اصلی رشد خانواده را از آن خطر بزرگی که در طول سالیان دراز زن را تهدید کرده وهویت آن رامسخ کرده وظیفه دولت است که ترتیبی بدهد که زن از این مسایل خارج بشود. دراصل ۲۰ همه افراد ملت را اعم از زن ومرد را در مقابل قانون یکسان می‌داند وزن را مستوجب این می‌داند که مثل همه افراد جامعه از همه حقوق اقتصادی واجتماعی‌و فرهنگی بهره برداری کند. در اصل بیست ویکم که همه ٥ بند آن مربوط به زنها است می‌فرماید که : « دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی» این مسأله درکارکرد زن دخالت دارد همانطوریکه همه برادرها اطلاع دارند. محیط رشدی برای زن آماده بکند که زن بتواند از لحاظ مادی ومعنوی رشد تکاملی خودش را سیر بکند و همچنین در قانون اساسی حمایت می‌کند از خود مادرهاو از خودکودکانی که در زیردست این مادران باید تربیت بشوند. حالا برمی‌گردیم به خود لایحه. ازاول لایحه ماده به ماده اگر بخوانیم می‌بینیم جز در نظرگرفتن این اصول حیاتی برای جامعه که اینها باید انقلاب را در نسل آینده، در ذهن این بچه‌ها باید

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

رسوخ بدهندو صادر بکنند، مراعات شده است. ایرادی که برادرها می‌گیرند یکی اینکه درمادهٔ ۱۰ استخدام جدید ممنوع شده است. البته باید ممنوع بشود اولا این نکته را قبل‌از رسیدن به آن ماده عرض بکنم در این لایحه دوطرفه است یک عقد است، یک قرارداد است، به شرط اینکه بانوان تقاضا بکنند وبه شرط اینکه مسؤول امر در وزارتخانه‌ها متوجه این باشند که با رفتن این خواهرها نظام جمهوری اسلامی‌و نظم ادارات ووزارتخانه‌ها بهم نمی‌خورد، پس اول یک شرطی می‌کنند، یک عقد است، شرط اسلامی است ممکن است قبول بکنندو ممکن است قبول نکنند. مادهٔ ۱۰ می‌گوید استخدام ممنوع است به این جهت که الان در بعضی از جاها تورم کارمند به حد فراوان است. البته در بعضی جاها هم کم داریم. ما ۷۰۰ هزار نفر مستخدم مشمول استخدام کشوری داریم، ۵۰ هزار نفر از زن‌و مرد در شرکتهای دولتی داریم، حدود ۳۰۰ هزار نفر در شرکتهای دولتی داریم که قوانین خاصی برای خودشان دارند، مثل شرکت نفت که اینها تقریبی است، از اینها هم بالاتر است. حدود ۲۶۸۴ میلیارد ریال بودجه مستخدمین دولت است. شما می‌خواهید چه کار کنید؟ از این طرف ما یک مقداری توجه معنوی روی این مسأله داریم که خواهرهائی که در عین حالی که می‌خواهند مسؤولیت اجتماعی داشته باشند به خانواده‌ها وبچه‌ها برسند، از آن طرف می‌خواهیم راهی باز بکنیم، از این طرف هم یک مقدار حقیقت دارد که توجه به بودجه دولت داریم. اگر بناباشد ما بجای اینها دوباره استخدام بکنیم، استخدامهای جدید همه می‌دانند(غیراز استخدامهایی است که در مسیر خودش دارد حرکت می‌کند) بودجه مضاعفی برای دولت ایجاد می‌کند. اشکال دیگرگرفتند که چرا اجازه نمی‌دهید اینهادر بعضی جاها بروند کار کنند، یا ممکن است اینها بروند در جای دیگری کار کنند دونوع ضد و نقیض مخالفین روی این مسأله استناد کردند. اینجا نوشته در هرموردی که بفهمند این کارمند دارد از این مسأله اسلامی و شرعی وحیاتی سوءاستفاده می‌کند دولت آمده برای اینکه بچه‌ها رانابود نکند، بچه‌ها گیرلله‌ها نیفتند،گیر کسانی که ازبیرون می‌آورند وبه‌آنها کار می‌دهند به‌دست‌آنها نیفتند، تسهیلاتی قائل بشود که‌بچه‌هارشد اسلامی‌خودشان دردامن خود مادرهایشان پیدا بکنند. ازیک طرف هم‌می‌خواهد از این اصل استفاده بکنند به‌جای اینکه به‌خانواده‌اش برسد برود دریک‌وزارتخانه‌ای اداره‌ای کار بکند وآنجا برای‌پول بیشتر عمرش‌را بفروشد وبچه‌هارا بدتر از اول بکند. اینجا تنها کاری که می‌توانند بکنند، دارشان که‌نمی‌توانند بزنند، نوشته هرموقعی که بفهمند کارمندی درجای دیگردولتی وغیردولتی کارمی‌کند، یعنی برخلاف این‌قانون رفتارمی‌کند معزول است. خوب، به‌غیراز این‌چه می‌توانند بکنند؟ آن‌راهم مراعات کرده‌اند. راجع به‌حقوقشان ، راجع‌به بازنشستگی‌شان، می‌گویند حقوقشان نصفه‌است برای‌اینکه «لیس‌للانسان‌الاماسعی»نصفی کارمی‌کندونصفی‌هم‌حقوق‌می‌گیرد. بازنشستگی‌اش هم نصف‌است مگراینکه خودش بخواهد آن‌مدتی که نیمه‌کار می‌کند کسور بازنشستگی‌اش‌را تمام بدهد، دولت‌هم این‌را جزوتمام وقت‌حساب می‌کند بازنشستگی‌اش راهم‌مثل آنهاانجام می‌دهد. درهرحال به‌نظر می‌رسد هیچ جای.. راجع‌به‌آموزش وپرورش ایرادگرفتند. آموزش‌وپرورش کم‌دارد، دراینجا بازهم این‌را درنظرگرفته‌اند. این‌خواهرهائی که درآموزش‌وپرورش کار می‌کنند قبل‌از شروع سال‌تحصیلی می‌توانند تقاضا بکنند. اگررئیس اداره‌ای، وزارتخانه‌ای، و وزارت آموزش‌وپرورش بفهمد که کمبود دارد خوب‌موافقت نمی‌کند. قبل‌ازسال تحصیلی‌هم هست. بازبرای اینکه نظام جمهوری‌اسلامی به‌هم‌نخورد بازهم اینجا اشاره هست که اگر این‌طور خواهرها بخواهند مرخصی‌بگیرند یانیمه‌وقت‌بخواهند کاربکنند بایداز اول‌سال تحصیلی باشد وتاآخرسال هم‌ادامه پیدابکند. در وزارتخانه هم‌همینطور است. این‌طور نیست که یک‌ماه بیاید وماه بعد پشیمان بشود، شش‌ماه بیاید وماه بعدپشیمان بشود. حداقل‌را یکسال قرار داده‌است‌برای رسیدگی به‌خانواده‌هایشان. راجع‌به مرخصی‌ها هم مطالبی‌هست که برادرهایقیناً همه خوانده‌اند. کاملا به‌حقوق آن‌مقدار مرخصی‌هایی که همه‌زنها باید داشته باشند این‌نیمه‌وقتها هم دارند، آن‌مزایای خارج‌از مرکز وبدی‌آب‌وهوایی‌هم که آنهادارند اینهاهم دارند. فقط‌حقوق دریافتی‌شان تقلیل پیدامی‌کند به‌علت کار کمتری که انجام می‌دهند. (نایب‌رئیس ـ وقت‌شما تمام است) به‌هرحال به‌نظر می‌رسد اگرخدایی ناکرده این‌لایحه ردبشود یک‌مقدار زیادی ازخواهرهای‌ماطرد می‌شوند.

بعضی‌از برادرها خیال می‌کنند وباآن تبلیغات سوئی که‌شده می‌گویند که این‌لایحه زنان‌را طرد می‌کند. برعکس است. یک‌عده از زنان می‌خواهند در کارهای اجتماعی بیایند و وارد بشوند (نایب‌رئیس- آقای کیاوش وقت‌تمام‌است) منتها به‌علت تمام‌وقت‌بودن نمی‌توانند خانواده راول کنند. اگربدانند نصفی از هفته یا نصفی از روزرا می‌توانند به‌کار خانواده برسند، خوب، الان مادرجامعه چه‌قدر احتیاج داریم به‌خواهرهایی که بتوانند این‌بار سنگین انقلاب اسلامی‌را حمل‌بکنند؟ جذب‌می‌شوندواینها دوباره می‌آیندواستخدام می‌شوند.والسلام‌علیکم ورحمةالله.

منشی— در ورقه‌دیگر، کسی ثبت‌نام نکرده است.

نایب‌رئیس— چون‌بحث به‌حد کافی شده‌است مخبر کمیسیون بفرمائید.

خلخالی— آقا! این یک مسأله لازمی‌است زنهامرتب‌تر از خیلی‌ها کار می‌کنند. درنیمه‌وقت‌هم به‌اندازه تمام وقت‌بعضی‌ها کار می‌کنند.

ناصری(مخبر کمیسیون)-بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم‌چون مخالفت‌عمده‌ای‌بالایحه نشد و چون اشکالاتی راکه برادرهای مخالف گرفتند ، موافقین جواب دادند من وقت مجلس را نمیگیرم. یک نکته را یکی از برادرها گفتند که من این را لازم میدانم که تذکر بدهم. چون کمیسیون کار و امور اداری و استخدامی‌از این نوع لوایح نسبت به سایرکمیسیون‌ها زیاد دارد و همیشه این مسأله که آقا وصله پینه میاورند و وصله روی وصله واین حرفها ..... برادرها ببینید اولا کار اساسی را چه کسی باید انجام بدهد؟ این مسأله‌ای که شما میفرمائید متوجه خود نمایندگان و مجلس است که باید کار اساسی انجام بدهد . همه میگوئیم کار اساسی انجام بدهیم بعد صحبت آن میشود اما سؤال این است که چه کسی انجام بدهد؟ ثانیاً مجلس به نظر من از نظر قانونگذاری دو کار دارد، یکی انجام کارهای اساسی است مثل روشن کردن مسأله زمین، مالکیت، حدود مالکیت، اصل چهل و نه و امثال اینها که مقداری انجام شده و مقدای هم باید انجام بشود، قانون کار، تشکیلات اداری و اینها....

نایب رئیس— اصل چهل‌و نه از رده خارج شد، چون کاملا بحث شدو در مجلس هم تمام شده است.

ناصری(مخبر کمیسیون) — اینها را مثال زدم، نسبت به گذشته.

اما یک مقدار کارهای روزمره هم هست که این هم وظیفه مجلس است. من از نمایندگان محترم تقاضا می‌کنم این لغت وصله پینه را از روی این لوایح و طرحها بردارید. اگر بر این اساس این دور مجلس مان همه لوایح اساسی را، طرحهای اساسی را تصویب کرد دیگر هیچ طرح و لایحه اساسی نداشته باشیم آن وقت مجلس دور سوم اصلا در مملکت لازم نیست . چون همهٔ لوایح و طرحهای اساسی تصویب شده است . اصلا یکی ازکارهای اساسی مجلس این که مشکلات روزمره دستگاههای اجرایی را ، دستگاه قضایی را که در مقام اجرا با آنها روبه‌رو میشویم. مسایلی که پیش میاید ، حوادثی که در جامعه پیش میاید اینها را از طریق قانون رفع کند و این تفکر درست نیست. حالا فعلا طرح و لایحه‌اساسی که‌نداریم پس برویم در خانه بنشینیم، اینکه حرف‌نیست. پس بنابر این، این صحبت که گفته میشود اولا همه ما باید دست به کاربشویم و کار اساسی انجام بدهیم و ثانیاً این جور هم نیست که همهٔ این کارها کار اساسی نباشد، این کارها هم هر کدام به جای خودش کار اساسی است و ثالثاً خود مجلس محترم در دور اول دولت را موظف کرده که این لایحه را بیاورد. یعنی دولت به تصویب مجلس در حقیقت عمل کرده است، گفته است که باید نحوه اجرایش را اینجا بیاورد و دولت هم بر این اساس آورده است. این‌مسأله‌ای بود که من لازم دانستم تذکر بدهم که برادرها که در طرحها و لوایح بحث می‌کنند یک مقدار جداً دقت بکنند.

نکته دیگری باز برادرمان آقای ساوه فرمودند که من لازم میدانم عرض بکنم و آن اینکه قانون غیر تمام وقت بانوان هست که در سال ۵۶ تصویب شده، آن برای این منظور کافی نیست. البته در این رابطه قانونی بوده ولی به طور کامل نمیتواند آن هدف را تأمین کند و کافی نیست ، این لازم است که تصویب بشود و آن هدفی که در قانون اساسی برای رشد و شخصیت زن آمده آن هدف تأمین بشود. چون سایر مسایل مخالفت اساسی نبود و برادرها هم بعضی‌ها را جواب دادند من به آنها نمی پردازم جز یک مورد که برادرمان آقای شینی درمادهٔ یک فرمودند که در این صورت ممکن است در دستگاهها

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی www.ical.ir

تبعیض پیش بیاید یا احیاناً مسؤول وزارتخانه ومؤسسه متبوع اجازه ندهد. ببینید برادرها! ما نمی توانیم دستگاههای مملکت را از هم بپاشیم ، ما هم با ید هدف قانون اساسی را حتی الامکان تأمین کنیم، هم دستگاه اداری‌مملکت را حفظ کنیم. ما امروز احتیاج به وجود خانمها در دستگاههای اجرایی داریم. مخصوصاً در قسمتهای آموزشی و قسمتهای درمانی، نیاز شدید داریم و باید زنان جامعه ما بروند و تخصص یاد بگیرند، بروند درس بخوانند این مدارس و دبیرستانها و دانشکده‌هایی که خانمها آنجا درس میخوانند اینها را اداره کنند، از نظر درمانی باید بروند کار بکنند تخصص یاد بگیرند و آن قسمتهایی که لازم است آنها را انجام بدهند. ما بی‌نیاز از وجود زن برای اداره امور جامعه نیستیم و نمی‌توانیم این وضع موجود را بیائیم از هم بپاشیم و بگوئیم هر کسی تقاضای نیمه وقت کرد ما هم بلافاصله اجازه بدهیم. آن وقت دستگاهها از هم می‌پاشد. ما نمی‌توانیم این کار را بکنیم، در سایر دستگاهها هم همینطور، حالا این دو چون اهمیتش بیشتر است من مثال زدم، ولی سایر دستگاههای اجرایی‌مان هم همین‌طور است. ما نمیتوانیم هر کسی تقاضای نیمه‌وقت کرد بلافاصله به‌او اجازه بدهیم. لذا ما هم باید دستگاهها را، دستگاه اداری مملکت را حفظ کنیم، هم باید آن وظیفه‌ای که قانون اساسی به‌عهده ما گذاشته برای رشد شخصیت زن از نظر ایفای وظیفه‌اش نسبت به‌اجتماع و نسبت به‌تربیت اولاد و اداره امورخانواده هم او را. آن هم راهی جز این نیست. من امیدوارم که با رأی مثبت نمایندگان محترم این لایحه تصویب بشود و اگر برادرها پیشنهاداتی داشته باشند که به‌نظرشان مفید برسد درشور دوم ما خدمت برادرها هستیم. به کمیسیون تشریف میاورند و پیشنهاداتشان را میدهند انشاءالله پیشنهاداتی که قابل قبول باشد حتماً تأمین خواهد شد. والسلام.

نایب رئیس — متشکر نماینده دولت بفرمائید.

عبادیانی (نماینده دولت) — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. از آنجا که برادرانی که در مخالفت صحبت کردند با کلیاتش موافق بودند و الان هم شور اول این لایحه است وکلیات را میخواهید رأی‌گیری کنید خیلی نیاز به‌دفاع و توضیح نمی‌بینم. قانون خدمت نیمه وقت بانوان قبلا در مجلس‌دور اول به‌تصویب‌رسیده و این آئین‌نامه اجرایی قانون است که باید تصویب بشود تا آن قانون معطل نماند. ولی از آنجایی که در این نحوه اجرا مسایلی از قبیل پرداخت حقوق و مزایا و بازنشستگی و امثال آن مطرح بوده نظر مجلس و ظاهراً شورای نگهبان براین بوده که این در مجلس تصویب بشود و به‌هیأت دولت واگذار نکردند. بنابراین علت طرحش در اینجا فقط همین هست والا این را میشد هیأت دولت به‌صورت یک آئین‌نامه اجرایی به‌تصویب‌برساند. اما این‌موارد مادهٔ ۱٤ و ۱۵ و ۱٦ که بیشتر مخالفین روی آن صحبت کردند به‌نظر من از نکات مثبت این‌لایحه هست و از مواردی است که معمولا نمایندگان محترم هم در سخنان پیش از دستورشان و هم درکمیسیونها همیشه روی این مسایل اشاره دارند که باید حتی‌الامکان ما جامعه اداری را از وجود کارمندهایی که در بخشهایی که تورم دارد خالی بکنیم و جلو استخدامهای بی‌رویه را بگیریم و لذا اگر ما بخواهیم مثلا مادهٔ ۱۵ را در اینجا حذف بکنیم از یک طرف اجازه داده‌ایم که نیروهایی که به‌خدمتشان بیش از نیمه وقت نیاز نیست که خانمها باشند (البته تعدادی از آنها اجازه دادند که از بقیه فرصت‌شان در خانه استفاده کنند و به‌زندگی برسند و برای حفظ کیان خانواده... از طرف دیگر ما به‌جای نیمه وقت اینها به‌صورت تمام وقت پرسنل دیگری را بخواهیم جایگزین کنیم. یعنی هزینه جاری دولت را یک و نیم برابر بکنیم در آن مقیاس، بنابراین، این مسلماً نظر مجلس نیست، نظر دولت نیست و با سیاستهای دولت جمهوری اسلامی هم مغایرت دارد و ما در جهت کاهش نیروهای پرسنل دستگاهها باید حرکت بکنیم. بنابراین، این یکی از نکات مثبت لایحه است.

اما مورد دیگری که اشاره شد، مادهٔ ۱٦ بود که پرداخت فوق‌العاده اضافه‌کاری و فوق‌العاده روزانه است. اگر یک کارمند این‌قدر به‌وجودش نیاز هست که بعد از ساعت اداری هم لازم هست که او بماند و خدمتی را ارائه بدهد مسلماً یک چنین کارمندی را دستگاه با نیمه وقت شدنش موافقت‌نمی کند، و بیشتر با آن کسانی موافقت می کند که خدمتشان در نیمه وقت تأمین نیاز آن دستگاه را در آن زمینه خاص خواهد کرد. بنابراین، این موردا صلا پیش‌نخواهد آمد که کارمند زنی تقاضای نیمه وقت بکند و بعد باز نیاز باشد که بعد از ساعت اداری از وجودش استفاده بشود. لذا این ماده هم باید باشد و حذف آن درجهت خلاف آن نیتی است که از این لایحه داریم.

در رابطه با مادهٔ ۱٤ که کار را در دستگاههای دیگر ممنوع کرده باز از نکات مثبت لایحه است، به‌این ترتیب که اگر واقعاً یک‌زنی به‌دلیل نیازخانوادگی و به‌دلیل سرپرستی فرزندان و حفظ قداست وکیان خانواده میخواهد نیمه از وقتش را در آنجا صرف بکند و این تقاضا را از دستگاه میکند دیگر این مغایراست با اینکه همین زن برود در دستگاه دیگری نیمه وقت خودش را مثلا با درآمد بیشتر کار بکند. خوب، اگر چنین موردی هست که او میخواهد برود در جای دیگری و پول بیشتری در بیاورد میتواند استعفا بدهد و برود در جای دیگری کار بکند. هیچ بحثی هم نیست. آن وقت در رابطه با این نیروکه از دست داده میشود آن دستگاه میتواند تأمین نیرو بکند اگر نیاز دارد و حال آنکه اگر این‌طور نیست و نیاز هست که حتماً به‌خانواده برسد و در این رابطه تقاضای نیمه وقت می کند دیگر اصلا این با آن جور در نمیاید یعنی دو چیز متضاد هم هستند. بنابراین یک چنین موردی قطعاً پیش نخواهد آمد و لذا مادهٔ ۱٤ به‌این ترتیب قطعاً باید باشد. به‌هر حال اگر احیاناً پیشنهادی هم باشد در شور دوم قابل‌بحث و بررسی هست و درکمیسیون میتواند مطرح بشود و بیاید در جلسه علنی والان بحث کلیات هست، من بیشتر از این وقت نمایندگان محترم را نمی‌گیرم.انشاءالله که با اکثریت قریب به‌اتفاق آراء این را تصویب خواهند کرد. والسلام علیکم ورحمةالله.

نایب‌رئیس — خیلی خوب، متشکر، عنایت فرمودید که این لایحه به‌دنبال درخواست مجلس بوده برای نحوه اجرای مصوب قبلی‌اش. مخالفین و موافقین صحبت کردند و توضیحات لازم هم داده شد ۱۹۱ نفر در جلسه حضور دارند. نمایندگانی که با کلیات این لایحه موافق هستند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) با اکثریت قاطع تصویب شد. طرحهای رسیده را اعلام کنید.

۹— اعلام وصول دو فقره طرح از طرف نمایندگان

منشی — دو فقره طرح از سوی نمایندگان محترم با ۱۵ امضاء تقدیم‌شده که هر دوی آن مربوط به‌آئین‌نامه است.

۱ — طرح اصلاح و الحاق موادی به‌آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی .

۲ — طرح اصلاح آئین‌نامه استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی و طرح طبقه‌بندی مشاغل آنها.

نایب‌رئیس — متشکر، آقای دهقان اسامی غائبین را بخوانید.

منشی — بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. غائبان غیرموجه امروز آقای پناهنده از برخوار آقای عیدی محمد میرزائی از فلاورجان، احمد همتی از مشکین‌شهر، آتورخنانشو از اقلیت آشوری وکلدانی .

دیر آمدگان هم آقایان: اسدالله بادامچیان ۳۲ دقیقه محمد خزاعی ۲۵ دقیقه، سید حسن شاهچراغ ۲۵ دقیقه سید مجتبی عرفانی ۲۵ دقیقه، هادی غفاری ۳۱ دقیقه، سید محمدعلی قریشی۳٦ دقیقه، قنبرکریمی ۲۵ دقیقه،اسدالله کیان‌ارثی ۳۲ دقیقه.

۱۰— پایان جلسه و تاریخ تشکیل جلسهٔ آینده و دستور آن

نایب رئیس — جلسه بعد ساعت ۸ صبح روز سه‌شنبه، دستور جلسه هم ادامه دستور جلسه هفتگی است. ختم جلسه اعلام میشود.

(جلسه درساعت ۱۲/۰۵ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی — **اکبر هاشمی رفسنجانی**